JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

PAOLO MENGOZZI

1 päivänä maaliskuuta 2007 [1]

1. Tässä valitusasiassa Common Market Fertilizers SA (jäljempänä valittaja tai CMF) vaatii kumottavaksi Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (jäljempänä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin) 27.9.2005 antamaa tuomiota [2] (jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla hylättiin kanteet, jotka mainittu yritys oli nostanut tietyistä komission 20.12.2002 tekemistä päätöksistä, [3] joissa todettiin, ettei tuontitullien peruuttaminen yksittäistapauksessa ollut perusteltua.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2. Lopullisen polkumyyntitullin käyttöön ottamisesta Bulgariasta ja Puolasta peräisin olevan tästä tullista vapauttamattomien yhtiöiden viemän virtsa-aineen (urean) ja ammoniumnitraatin liuosseoksen tuonnissa ja väliaikaisen tullin vakuutena olleiden määrien lopullisesta kantamisesta 22.12.1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 3319/94 1 artiklan 3 ja 4 kohdassa [4] säädetään seuraavaa:

”3. Puolasta peräisin olevassa tuonnissa käyttöön otetun polkumyyntitullin määrä on 89 ecun tonnilta suuruisen vähimmäistuontihinnan ja cif-hinnan yhteisön rajalla, korotettuna tonnia kohden maksettavalla yhteisen tullitariffin tullilla, välinen ero kaikissa tapauksissa, joissa cif-hinta yhteisön rajalla korotettuna tonnia kohden maksettavalla yhteisen tullitariffin tullilla on vähimmäistuontihintaa alhaisempi ja jos jokin seuraavista Puolaan sijoittautuneista viejistä tai tuottajista laskuttaa vapaaseen liikkeeseen luovutetun tuonnin suoraan riippumattomalta tuojalta:

– –.

1 – Alkuperäinen kieli: italia.

2 – Yhdistetyt asiat T-134/03 ja T-135/03, Common Market Fertilizers v. komissio (Kok. 2002, s. II-3923).

3 – K(2002) 5217 lopullinen ja K(2002) 5218 lopullinen.

4 – EYVL L 350, s. 20.

Sellaisessa vapaaseen liikkeeseen luovutetussa tuonnissa, jota edellä mainittu Puolaan sijoittautunut viejä tai tuottaja ei laskuta suoraan riippumattomalta tuojalta, otetaan käyttöön paljoustulli seuraavasti:

Puolasta peräisin olevan tuotteen osalta: 22 ecua tonnilta – –, lukuun ottamatta sellaista tuotetta, jolla on Zaklady Azotowe Pulawyn antama todistus, jonka osalta otetaan käyttöön 19 ecun tonnilta suuruinen paljoustulli.

4. Jollei toisin ilmoiteta, sovelletaan voimassa olevia tulleja koskevia säännöksiä."

3. Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92,[5] sellaisena kuin se on muutettuna 16.11.2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2700/2000,[6] (jäljempänä tullikoodeksi) 239 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tuonti- tai vientitullit voidaan palauttaa taikka peruuttaa muissa kuin 236, 237 ja 238 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa, jotka:

– määritetään komiteamenettelyä noudattaen;

– johtuvat olosuhteista, joissa ei voida osoittaa asianomaisen syyllistyneen vilpilliseen menettelyyn tai ilmeiseen laiminlyöntiin. Tilanteet, joissa tätä säännöstä voidaan soveltaa, sekä tällöin noudatettavaa menettelyä koskevat yksityiskohtaiset säännöt määritellään komiteamenettelyä noudattaen. Palauttamiselle tai peruuttamiselle voidaan asettaa erityisehtoja.

– –"

4. Tullikoodeksin 4 artiklan 24 kohdassa täsmennetään, että kyseisessä koodeksissa "komiteamenettelyllä" tarkoitetaan "247 ja 247 a artiklassa tai 248 ja 248 a artiklassa tarkoitettua menettelyä".

5. Tullikoodeksin 247 artiklassa säädetään, että "tämän [saman] koodeksin täytäntöön-

5 – EYVL L 302, s. 1.
6 – EYVL L 311, s. 17.

panon edellyttämistä toimenpiteistä – – päätetään 247 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sääntelymenettelyä noudattaen".

6. Tullikoodeksin 247 a artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Komissiota avustaa tullikoodeksikomitea, jäljempänä 'komitea'.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä – –.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä."

7. Tullikoodeksikomitean työjärjestyksen 4 artiklassa määrätään seuraavaa:

"1. Puheenjohtaja toimittaa kokouskutsun, kokouksen esityslistan, sellaisia toimenpiteitä koskevat ehdotukset, joista pyydetään komitealta lausuntoa, ja kaikki muut valmisteluasiakirjat komitean jäsenille 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti yleensä viimeistään 14 vuorokautta ennen kokouspäivää.

2. Kiireellisissä tapauksissa ja päätösten koskiessa välittömästi sovellettavia toimenpiteitä puheenjohtaja voi komitean jäsenen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan lyhentää edellisessä kohdassa tarkoitettua toimittamiselle asetettua määräaikaa viiteen vuorokauteen ennen kokouspäivää.

3. Puheenjohtaja voi äärimmäisen kiireellisissä tapauksissa poiketa 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista määräajoista. Ehdotukselle sisällyttää jokin asiakysymys käynnissä olevan kokouksen esityslistalle on saatava komitean jäsenten yksinkertaisen enemmistön hyväksyntä."

8. Menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28.6.1999 teh-

dyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY [7] (jäljempänä komitologiapäätös) 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevien päätösten tekemismenettelyä valittaessa noudatetaan seuraavia perusteita:

a) Hallintotoimenpiteistä, esimerkiksi niistä, jotka liittyvät yhteisen maatalous- ja kalastuspolitiikan soveltamiseen tai budjettivaikutuksiltaan huomattavien ohjelmien toteuttamiseen, olisi päätettävä hallintomenettelyä noudattaen.

b) Laajakantoisista toimenpiteistä, joilla sovelletaan perussäädösten keskeisiä säännöksiä, mukaan lukien ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden tai turvallisuuden suojeluun liittyvät toimenpiteet, olisi päätettävä sääntelymenettelyä noudattaen.

Kun perussäädöksessä säädetään, että tiettyjä vähemmän keskeisiä säännöksiä voidaan mukauttaa tai ajantasaistaa täytäntöönpanomenettelyllä, olisi näistä toimenpiteistä päätettävä sääntelymenettelyä noudattaen.

c) Neuvoa-antavaa menettelyä käytetään aina, kun se katsotaan soveltuvimmaksi menettelyksi, tämän kuitenkaan rajoittamatta a ja b alakohdan soveltamista."

9. Komitologiapäätöksen 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Sääntelymenettely

1. Komissiota avustaa sääntelykomitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

2. Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen toteutettavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 205 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi

7 – EYVL L 184, s. 23.

määrätyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrätyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

3. Komissio päättää suunnitelluista toimenpiteistä, jos ne ovat komitean lausunnon mukaiset, tämän kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan soveltamista.

4. Jos toimenpiteet eivät ole komitean lausunnon mukaisia tai jos lausuntoa ei ole annettu, komissio tekee viipymättä neuvostolle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä ja antaa siitä tiedon Euroopan parlamentille. – –"

10. Tietyistä yhteisön tullikoodeksin soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93,[8] sellaisena kuin se on muutettuna 29.7.1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1677/98[9] (jäljempänä soveltamisasetus), 905 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos koodeksin 239 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyä palautus- tai peruutushakemusta käsittelevä päätöksen tekevä tulliviranomainen ei voi 899 artiklan perusteella tehdä päätöstä ja jos hakemukseen on liitetty todisteita erityistilanteesta, joka johtuu muista kuin asianomaisen vilpillistä menettelyä tai ilmeistä välinpitämättömyyttä osoittavista olosuhteista, jäsenvaltion, johon mainittu viranomainen kuuluu, on lähetettävä tapaus komissiolle ratkaistavaksi 906–909 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Kyseinen päätöksen tekevä tulliviranomainen voi kuitenkin itse päättää tullien palautuksesta tai peruutuksesta, kun se pitää koodeksin 239 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä täyttyneinä eikä sillä ole asiasta epäilystä, ja jos kyseinen määrä, joka koskee yhtä toimijaa yhden tai useamman tuonti- tai vientitapahtuman osalta mutta saman erityistilanteen johdosta, on pienempi kuin 50 000 ecua.

'Asianomaisella henkilöllä' tarkoitetaan samaa kuin 899 artiklassa.

Kaikissa muissa tapauksissa päätöksen tekevän tulliviranomaisen on hylättävä hakemus."

8 – EYVL L 253, s. 1.
9 – EYVL L 212, s. 18.

11. Soveltamisasetuksen 906 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Komissio toimittaa jäsenvaltioille jäljennöksen 905 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista 15 päivän kuluessa päivästä, jona ne on vastaanotettu.

Näiden asiakirjojen tutkiminen on viipymättä merkittävä koodeksin 247 artiklassa säädetyn komitean kokouksen esityslistalle."

12. Soveltamisasetuksen 906 artiklan toista kohtaa on asian tosiseikkojen tapahtumisen jälkeen muutettu soveltamista koskevista säännöksistä annetun asetuksen muuttamisesta 25.7.2003 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1335/2003 [10] seuraavasti:

"Näiden asiakirjojen tarkastelu merkitään mahdollisimman pian 907 artiklassa tarkoitetun asiantuntijaryhmän kokouksen esityslistalle."

13. Soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kuultuaan komiteassa kyseistä tapausta tutkimaan kokoontunutta kaikkien jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa asiantuntijaryhmää komissio tekee päätöksen, jossa se vahvistaa joko, että tutkitussa erityistilanteessa palautuksen tai peruutuksen myöntäminen on perusteltua, tai ettei se ole perusteltua."

Valituksen perustana olevat tosiseikat

14. Esillä olevan valituksen perustana olevat tosiseikat, sellaisina kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ne vahvistanut, ilmenevät valituksenalaisen tuomion 14–28 kohdasta seuraavasti:

"14 Kantaja, jonka kotipaikka on Belgiassa, on kemiallisten tuotteiden ja erityisesti typpiliuosten (urea ja ammoniumnitraatti) tukkukauppias. Kantajan konserniin kuuluvat muun muassa sen 100-prosenttisesti omistama Rellmann GmbH -niminen tytäryhtiö, joka sijaitsee Hampurissa (Saksa), ja Rellmannin 100-prosenttisesti omistama Agro Baltic GmbH -niminen tytäryhtiö, joka sijaitsee Rostockissa (Saksa). Vuonna 1989 kantaja hankki Champagne Fertilisants -nimisen yhtiön, joka on sen veroedustaja kaikissa Ranskassa tapahtuvissa liiketoimissa.

15 Viejä, Zaklady Azotowe Pulawy -niminen puolalainen yritys (jäljempänä ZAP)

10 – EUVL L 187, s. 16.

myy tuotteet Agro Balticille. Kantajan konsernin sisällä kauppaketju on seuraava: Agro Baltic jälleenmyy tuotteet Rellmannille, joka puolestaan jälleenmyy ne kantajalle. Myynneistä laaditaan niitä vastaavat laskut.

16 Asia[an] T-134/03 [johtaneessa tapauksessa] Agro Baltic osti ZAP:ltä vuoden 1997 maaliskuun ja syyskuun välillä kolme lastia urean ja ammoniumnitraatin liuosseosta. Nämä lastit ovat seuranneet edellä 15 kohdassa kuvattua kauppaketjua.

17 Cogema, joka on hyväksytty tulliasioitsija, valtuutettiin laskemaan tuotteet vapaaseen liikkeeseen Agro Balticin nimissä ja luovuttamaan ne kulutukseen kantajan nimissä.

18 Tavarat on siten ensi vaiheessa laskettu vapaaseen liikkeeseen Agro Balticin nimissä, ja tästä oli annettu EU0-ilmoitus, johon oli liitetty ZAP:n laskut Agro Balticille ja EUR.1-tavaratodistukset, jotka osoittivat tavaroiden puolalaisen alkuperän. Tavarat on asetettu samanaikaisesti tullivarastointimenettelyyn, josta ne ovat poistuneet joitakin minuutteja myöhemmin, jotta ne luovutetaan kulutukseen Champagne Fertilisantsin nimissä.

19 Asia[an] T-135/03 [johtaneessa tapauksessa] Agro Baltic osti ZAP:ltä vuonna 1995 yhden lastin, jonka osalta on noudatettu edellä 15 kohdassa kuvattua kauppaketjua.

20 Agro Baltic valtuutti SCAC Rouen -nimisen yhtiön (jäljempänä SCAC), joka on hyväksytty tulliasioitsija, laskemaan tuotteet vapaaseen liikkeeseen Agro Balticin nimissä ja luovuttamaan ne kulutukseen kantajan nimissä. Näin ollen samasta tavarasta jätettiin samaan tullitoimipaikkaan kaksi tuontiin liittyvää tulli-ilmoitusta, joissa oli maininta kahdesta eri vastaanottajasta, jotta tullien maksaminen voitiin erottaa arvonlisäveron maksamisesta.

21 SCAC käytti yksinkertaistettua tullausmenettelyä vapaaseen liikkeeseen laskemiseen ja kulutukseen luovuttamiseen pelkästään kantajan nimissä. Tätä tarkoitusta varten SCAC esitti kantajan nimissä IM4-ilmoituksen, johon oli liitetty Rellmannin lasku kantajalle ja EUR.1-todistus, joka osoitti tavaroiden puolalaisen alkuperän.

22 Toimivaltaiset Ranskan viranomaiset hyväksyivät aluksi nyt käsiteltävinä oleviin kahteen asiaan liittyvät ilmoitukset, myönsivät vapautuksen tuontitulleista EUR.1-ilmoitusten perusteella eivätkä vaatineet polkumyyntitullien maksamista.

23 Jälkitarkastuksen jälkeen toimivaltaiset Ranskan viranomaiset kuitenkin katsoivat, että paljoustullia, jonka suuruus on 19 ecua tonnilta ja joka on otettu käyttöön asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa, olisi pitänyt soveltaa kaikkiin lasteihin, jotka liittyvät nyt käsiteltävinä oleviin kahteen asiaan. Niiden mukaan tavaroiden todellinen tuoja oli nimittäin kantaja, joka ei ollut ZAP:n suoran laskun vastaanottaja, vaikka kyseessä olevat tuotteet olivat todistettavasti peräisin ZAP:ltä. Asiaan T-134/03 johtaneessa tapauksessa Ranskan toimivaltaiset viranomaiset ovat tarkemmin sanoen muun muassa katsoneet, että tavaroiden välivarastointi oli oikeudellisesti fiktiivinen sen erittäin lyhyen keston johdosta ja että kantaja oli kolmessa kyseessä olevassa toimessa saanut tavarat jo ennen vapaaseen liikkeeseen laskemista koskevien ilmoitusten jättämistä Agro Balticin nimissä. Asiaan T-135/03 johtaneessa tapauksessa Ranskan toimivaltaiset viranomaiset ovat tarkemmin sanoen katsoneet, että ainoastaan yksi vapaaseen liikkeeseen laskemista ja kulutukseen luovuttamista koskeva ilmoitus oli tehty kantajan nimissä.

24 Näissä olosuhteissa Poitiersin tiedustelu-, ohjaus- ja valvontakeskuksen virkamiehet laativat asiaan T-134/03 johtaneessa tapauksessa 4.12.1998 pöytäkirjan, jonka mukaan yhteensä 3 911 497 Ranskan frangin (FRF) (564 855 euron) summa tulleja ja veroja oli jätetty maksamatta. Asiaan T-135/03 johtaneessa tapauksessa Rouenin alueelliset tulliviranomaiset laativat 13.11.1997 pöytäkirjan, josta käy ilmi, että yhteensä 840 271 FRF:n (128 098 euron) summa olisi pitänyt periä tulleina ja veroina.

25 Kantaja teki vuoden 1999 marraskuussa ja joulukuussa tullien peruuttamishakemukset Ranskan tulliviranomaisille tullikoodeksin 239 artiklan nojalla. Nämä viranomaiset lähettivät mainitut hakemukset 14.2.2002 komissiolle, joka on kirjannut ne viitenumeroilla REM 02/02 (asia T-134/03) ja REM 03/02 (asia T-135/03).

26 Komissio on 9. ja 10.9.2002 päivätyillä kirjeillä, joihin on vastattu 11.10.2002, ilmoittanut kantajalle, että se aikoi tehdä kielteisen päätöksen asioissa REM 02/02 ja REM 03/02.

27 REM/REC-asiantuntijaryhmä kokoontui 12.11.2002 tullikomitean palautuksia käsittelevän jaoston yhteydessä. Tämän kokouksen 29.11.2002 laaditun pöytäkirjan yhteenvedon mukaan asiantuntijaryhmän suorittama lopullinen äänestys on johtanut asioiden REM 02/02 ja REM 03/02 osalta seuraavaan tulokseen: 'kuusi valtuuskuntaa äänestää komission ehdotuksen puolesta, neljä pidättyy äänestämästä ja viisi valtuuskuntaa äänestää komission ehdotusta vastaan'.

28 Komissio, joka katsoi, että kantaja oli tehnyt ilmeisen laiminlyönnin eikä kyse ollut erityistilanteesta ja että tullikoodeksin 239 artiklan soveltamisedellytykset eivät näin ollen olleet täyttyneet, teki 20.12.2002 päätökset K(2002) 5217 lopullinen (asia REM 02/02) ja K(2002) 5218 lopullinen (asia REM 03/02), joissa todetaan, ettei tuontitullien peruuttaminen ollut perusteltua (jäljempänä riidanalaiset päätökset). Se ilmoitti näistä päätöksistä Ranskan tulliviranomaisille, jotka puolestaan lähettivät ne kantajalle 10.2.2003."

Oikeudenkäynti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

15. CMF on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 18.4.2003 jättämillään kannekirjelmillä, jotka kirjattiin numeroille T-134/03 ja T-135/03, vaatinut riidanalaisten päätösten kumoamista esittämiensä kolmen kanneperusteen mukaisesti.

16. Ensimmäisessä kanneperusteessaan CMF vetosi muun muassa EY 7 artiklan ja komitologiapäätöksen 5 artiklan rikkomiseen sekä tullikoodeksikomitean työjärjestyksen 4 artiklan 1 kohdan rikkomiseen.

17. Toisessa kanneperusteessaan CMF vetosi ilmeisiin arviointivirheisiin, joita se väitti komission tehneen tämän katsoessa, että tullikoodeksin 239 artiklan mukaisesti tehtävän peruutuksen myöntämisen edellytykset eivät olleet täyttyneet.

18. Kolmannessa kanneperusteessaan CMF väitti, ettei komissio ollut noudattanut sille EY 253 artiklan nojalla kuuluvaa perusteluvelvollisuutta.

19. Yhdistettyään asiat T-134/03 ja T-135/03 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisessa tuomiossaan kanteet ja velvoitti kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

20. EY 7 artiklan ja komitologiapäätöksen 5 artiklan väitetyn rikkomisen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi ensinnäkin, että CMF:n tämän moitteen yhteydessä esittämää väitettä soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuudesta ei voida ottaa tutkittavaksi. [11]

21. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin huomautti ensinnäkin, että lainvastaisuusväite esitettiin liian myöhään, koska siihen vedottiin vasta vastauskirjelmässä eikä se perustunut mihinkään sellaiseen tosiseikkaan tai oikeudelliseen seikkaan, joka olisi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla tullut esille asian käsittelyn aikana. [12]

22. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi lisäksi, että soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuutta ei voida tutkia viran puolesta, koska se ei koske oikeusjärjestyksen perusteita. [13] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan vaikka sen onkin otettava omasta aloitteestaan huomioon riidanalaisen toimen tekijän toimivallan puuttuminen, tässä tapauksessa komissio on kuitenkin yhtäältä toiminut toimivaltansa rajoissa tehdessään riidanalaiset päätökset soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla, ja tämä asetus on puolestaan annettu tullikoodeksikomitean lausunnon mukaisesti mainitun koodeksin 239, 247 ja 247 a artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Toisaalta oikeuskäytännöstä ei seuraa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi viran puolesta tutkittava, ettei komissio ole ylittänyt toimivaltaansa, kun se on päättänyt soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan – joka on riidanalaisten päätösten oikeudellinen perusta – sisällöstä. [14]

23. Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kantajan väitteen, jonka mukaan asiantuntijaryhmä, joka soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla kokoontuu "[tullikoodeksi]komiteassa", on komitologiapäätöksen 5 artiklassa tarkoitettu sääntelykomitea. [15]

24. Tältä osin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että komitologiapäätöksen johdanto-osan seitsemännestä perustelukappaleesta ja 5 artiklasta käy ilmi, että sääntelymenettelyä käytetään, "kun on kyse laajakantoisista toimenpiteistä, joilla sovelletaan perussäädösten keskeisiä säännöksiä", kun taas riidanalaiset päätökset ovat yksittäistapausta koskevia päätöksiä, eivätkä ne näin ollen ole yleisesti sovellettavia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan se, että katsottaisiin, että komitologiapäätöksen 5 artiklassa tarkoitettu sääntelykomitea on toimivaltainen antamaan lausunnon tullien palauttamista tai peruuttamista yksittäistapauksessa koskevasta pää-

11 – Valituksenalaisen tuomion 51 kohta.

12 – Valituksenalaisen tuomion 51 kohta.

13 – Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin mainitsi tältä osin asiassa 14/59, Société des fonderies de Pont-à-Mousson v. korkea viranomainen, 17.12.1959 annetun tuomion (Kok. 1959, s. 435, erityisesti s. 461).

14 – Valituksenalaisen tuomion 52 kohta.

15 – Valituksenalaisen tuomion 54 ja 58 kohta.

tösehdotuksesta, merkitsisi päätöksen ja yleisesti sovellettavan toimen käsitteiden, jotka kuitenkin ovat perustavanlaatuisella tavalla erillisiä, selkeää rinnastamista, ja näin ollen EY 249 artiklan samoin kuin EY 7 artiklan ja komitologiapäätöksen rikkomista. [16]

25. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi lisäksi, että mikäli lainsäätäjä, tässä tapauksessa komissio, olisi halunnut, että tullikoodeksikomiteaa kuullaan yksittäisten peruutus- tai palautusmenettelyjen yhteydessä, se olisi epäilyksettä käyttänyt soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisessä kohdassa ilmaisua "komiteaa kuultuaan". Ilmaisu "komiteassa" kuvastaa sitä, että 907 artiklassa tarkoitettu asiantuntijaryhmä on toiminnallisesti tullikoodeksikomiteasta selvästi erillinen elin. [17]

26. Siltä osin kuin on kyse tullikoodeksikomitean työjärjestyksen 4 artiklan 1 kohdan väitetystä rikkomisesta – rikkomista perusteltiin sillä, että työjärjestyksessä valmisteluasiakirjojen tullikoodeksikomitean jäsenille toimittamisen määräajaksi säädettyä viimeistään 14 vuorokautta ennen komitean kokouspäivää ei ollut noudatettu – totean, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kantajan väitteen.

27. Tältä osin todettuaan ensin, että asiantuntijaryhmän jäsenillä oli ollut 13 kalenteripäivää aikaa perehtyä kirjeeseen, jolla kantaja oli vastannut komission kirjeisiin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, etteivät luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt voi vedota tämän säännön väitettyyn rikkomiseen, koska sitä ei ole tarkoitettu yksityisten oikeussubjektien suojelemiseen vaan sen tarkoituksena on huolehtia mainitun komitean sisäisestä toiminnasta sen jäsenten oikeuksia kunnioittaen. [18]

28. Niiden väitteiden osalta, jotka koskivat ilmeisiä arviointivirheitä tullikoodeksin 239 artiklan soveltamisessa, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin korosti ensin, että oli selvää, ettei kantaja ollut syyllistynyt vilpilliseen menettelyyn, ja se tutki tämän jälkeen ainoastaan kanneperusteen toisen osan, joka liittyi kantajan tekemän laiminlyönnin väitettyyn puuttumiseen, sulkeakseen pois sen, että komissio olisi syyllistynyt tältä osin minkäänlaisiin ilmeisiin arviointivirheisiin, minkä vuoksi ei ollut tarpeen tutkia väitettä erityistilanteen olemassaolosta. [19]

29. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistutti aluksi, että arvioitaessa oikeuskäytännön mukaan sitä, onko kyseessä tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu ilmeinen

16 – Valituksenalaisen tuomion 55–57 kohta.
17 – Valituksenalaisen tuomion 59 kohta.
18 – Valituksenalaisen tuomion 77–79 kohta.
19 – Valituksenalaisen tuomion 115, 147 ja 149 kohta.

laiminlyönti, on otettava huomioon erityisesti niiden säännösten monitahoisuus, joiden noudattamatta jättäminen on johtanut tullivelan syntymiseen, sekä taloudellisen toimijan kokemus alalta ja hänen huolellisuutensa. [20]

30. Säännösten monitahoisuuden osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi yhtäältä, kuten se on todennut jo aiemmin, [21] ettei asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan sanamuotoon liity merkittäviä tulkintavaikeuksia, ja toisaalta, ettei kantaja voi vapautua omasta vastuustaan vetoamalla tulliasioitsijoidensa virheeseen, olipa sellaista tosiasiassa tapahtunut tai ei, sillä onhan kantaja itse kehittänyt kyseessä olevien tuotteiden tuontijärjestelyn ja vapaasti valinnut tulliasioitsijansa. [22]

31. Kantajan alalta hankkiman kokemuksen osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi komission katsoneen perustellusti, että kantajalla oli vaadittu kokemus tuonti- ja vientitoimien harjoittamisesta. [23]

32. Lopuksi toimijan huolellisuuden osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, ettei kantajan toimintaa kyseessä olevien toimien aikana voida pitää kokonaisuudessaan tarkasteltuna riittävän huolellisena. Kantaja, joka silti vetoaa väitettyyn kokemattomuuteensa kyseessä olevien tuotteiden tulliselvityksissä ja vaikeuksiin asetuksen N:o 3319/94 soveltamisessa, ei ainoastaan ole ollut pyytämättä tulliasioitsijoiltaan lainkaan neuvoja, vaan on myös toimittanut niille hyvin täsmällisiä ohjeita. Lisäksi kantajan laskujensa laatimisessa tekemät virheet puhuvat myös sen huolimattomuuden puolesta. [24]

Oikeudenkäyntimenettely yhteisöjen tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

33. Valittaja on hakenut muutosta edellä mainittuun tuomioon yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 14.12.2005 toimittamallaan valituskirjelmällä.

34. Asianosaisten edustajia kuultiin 5.10.2006 pidetyssä istunnossa.

20 – Valituksenalaisen tuomion 135 kohta.

21 – Asia T-104/02, Gondrand Frères v. komissio, tuomio 21.9.2004 (Kok. 2004, s. II-3211, 59–62 ja 66 kohta).

22 – Valituksenalaisen tuomion 137–139 kohta.

23 – Valituksenalaisen tuomion 140–141 kohta.

24 – Valituksenalaisen tuomion 142–144 kohta.

35. Valittaja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen tuomion kokonaisuudessaan

– hyväksyy valittajan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämät vaatimukset

– velvoittaa komission korvaamaan sekä muutoksenhausta että asian käsittelystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

36. Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– hylkää valituksen

– velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Alustavia huomautuksia esitetyistä valitusperusteista

37. Valittaja esittää valituksensa tueksi neljä perustetta. Valittaja moittii ensimmäisessä valitusperusteessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta "oikeussääntöjen puutteellisesta esittämisestä" ja toisessa valitusperusteessa "tosiseikkojen puutteellisesta esittämisestä". Kolmannessa valitusperusteessa valittaja vetoaa siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt useita oikeudellisia virheitä arvioidessaan sitä, onko olennaisia menettelymääräyksiä rikottu, kuten kumoamiskanteiden ensimmäisessä kanneperusteessa väitettiin. Neljännen valitusperusteen mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti tullikoodeksin 239 artiklaa.

38. Ensimmäiseltä valitusperusteelta puuttuu ilmiselvästi itsenäinen sisältö muihin valitusperusteisiin nähden. Vedotessaan "oikeussääntöjen puutteelliseen esittämiseen" valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on valituksenalaisen tuomion 1–13 kohdassa tekemässään asiaa koskevien oikeussääntöjen esittelyssä jättänyt mainitsematta yhtäältä asetuksen N:o 3319/94 johdanto-osan 39 perustelukappaleen ja toisaalta komitologiapäätöksen 2 artiklan.

39. On mielestäni täysin ilmeistä, että se seikka, että tuomion siinä osassa, johon sisältyy pelkkä oikeussääntöjen esittely, on jätetty mainitsematta yksi tai useampia sääntöjä, joita olisi pidettävä asiassa merkityksellisinä, ei voi sinänsä olla tuomion pätemättömäksi tekevä virhe. On siis katsottava, että väitteellä pyritään pikemminkin vetoamaan siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei *ole ottanut huomioon* mainittua johdanto-osan perustelukappaletta ja säännöstä, ja siihen, että tästä on seurannut oikeudellisia virheitä oikeudellisen arvioinnin yhteydessä.

40. Valituskirjelmään sisältyvän ensimmäisen valitusperusteen käsittelystä ilmenee, että valittajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on väitettyjen poisjättöjen vuoksi yhtäältä tulkinnut virheellisesti asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa katsoessaan, että se, että esillä olevassa asiassa valittaja ei ole kiertänyt polkumyyntitoimenpiteitä, ei ole esteenä paljoustullin määräämiselle, ja toisaalta tehnyt arviointivirheen katsoessaan, että komitologiapäätöksessä tarkoitettua sääntelymenettelyä on noudatettava ainoastaan päätettäessä laajakantoisista toimenpiteistä.

41. Kyseessä ovat kuitenkin väitteet, joista ensimmäinen esitetään erityisesti neljännen valitusperusteen ja toinen kolmannen valitusperusteen yhteydessä. [25] Näin ollen ne on syytä tutkia näiden valitusperustelujen arvioinnin yhteydessä.

42. Toisessa valitusperusteessa esitetystä "tosiseikkojen puutteellista esittämistä" koskevasta väitteestä totean, että valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on esittänyt valituksenalaisen tuomion 14–28 kohdassa tosiseikat "puutteellisesti ja virheellisesti", mikä on johtanut tosiseikkojen vääristämiseen ja siten oikeudelliseen virheeseen. [26] Valittajan mielestä tämän vääristämisen vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut virheellisesti, että esillä olevassa asiassa kyse on epäsuoran laskutuksen tilanteesta, mikä oli peruste asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa säädetyn paljoustullin soveltamiselle.

43. Valittajan mielestä sen sijaan, toisin kuin Ranskan tulliviranomaiset ja komissio ovat katsoneet, esillä olevassa asiassa ei ole kyse epäsuoran laskutuksen tilanteesta. Tämän toteen näyttämiseksi valittaja esittää useita oikeudellisia väitteitä osoittamatta kuitenkaan vähäisintäkään virhettä, jonka mainitut viranomaiset tai komissio olisivat tehneet *tosiseikkojen arvioinnissa* ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemistä virheistä puhumattakaan.

44. Näin ollen ei ole mitään tarvetta käsitellä näitä väitteitä esillä olevan asian ratkaisemiseksi.

45. Totean yhtäältä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole valituksenalaisessa tuomiossa tarkastellut lainkaan sitä, *onko esillä olevassa asiassa* kyse epäsuoran laskutuksen tilanteesta, ja tämä on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen

25 – Se, että asetuksen N:o 3319/94 johdanto-osan 39 perustelukappaleen väitetty huomiotta jättäminen liittyy neljänteen valitusperusteeseen, käy nimenomaisesti ilmi valituskirjelmän 10 ja 151 kohdasta. Samalla tavoin se, että komitologiapäätöksen 2 artiklan väitetty huomiotta jättäminen liittyy kolmanteen valitusperusteeseen, käy nimenomaisesti ilmi valituskirjelmän 16 ja 75 kohdasta.

26 – Valituskirjelmän 18, 20, 21, 38 ja 39 kohta.

taholta täysin loogista ja perusteltua, koska asiakirja-aineistosta, joka koskee ensimmäisessä oikeusasteessa käsiteltyä asiaa, ei ilmene, että valittaja olisi vedonnut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa siihen, että komissio on rikkonut asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa. Tätä seikkaa ei siis voida esittää ensimmäisen kerran valituksen yhteydessä, koska valitusasioissa yhteisöjen tuomioistuin on toimivaltainen arvioimaan ainoastaan sitä oikeudellista ratkaisua, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt sille esitetyistä perusteista. [27]

46. Toisaalta väittäessään tullivelan jääneen syntymättä valittaja omaksuu loogisen katsantokannan, joka on sen lisäksi, että se on uusi, myös täysin yhteensopimaton ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostetun kumoamiskanteen kohteen kanssa.

47. Tältä osin on muistettava, että komissio on riidanalaisilla päätöksillä ottanut kantaa hakemuksiin, jotka valittaja on esittänyt tulliensa peruuttamiseksi tullikoodeksin 239 artiklan ja soveltamisasetuksen 905 artiklan perusteella.

48. Kuten komissio on asianmukaisesti todennut, tällaisilla säännöksillä, joilla on kohtuullistamistavoite, [28] pyritään ainoastaan mahdollistamaan, että tietyissä erityistilanteissa, joissa ei voida osoittaa ilmeistä laiminlyöntiä tai vilpillistä menettelyä, taloudelliset toimijat voidaan vapauttaa maksamasta tulleja, joiden maksamisesta ne ovat vastuussa, mutta niillä ei pyritä kyseenalaistamaan tullivelan perimiskelpoisuuden periaatetta sinänsä. [29] Tästä seuraa, että valittaja saattoi vedota tehokkaasti riidanalaisia päätöksiä vastaan vain perusteisiin, joilla pyritään osoittamaan esillä olevan asian erityistilanne ja valittajan ilmeisen huolimattomuuden tai vilpillisyyden puuttuminen, mutta ei sellaisiin muihin perusteisiin, joilla pyritään osoittamaan toimivaltaisten kansallisten viranomaisten niiden päätösten lainvastaisuus, joilla valittaja on velvoitettu maksamaan kyseessä olevat tullit. [30]

49. Tullikoodeksin 239 artiklan ja soveltamisasetuksen 905 artiklan mukaisesti komissiolle esitetyt hakemukset eivät toisin sanoen voi koskea sitä, ovatko kansalliset tulliviranomaiset soveltaneet aineellisia tullisäännöksiä oikein. Tällainen kysymys kuuluu nimittäin tullikoodeksin 236 artiklan perusteella kansallisten tulliviranomaisten toimivaltaan,

27 – Asia C-136/92, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994 (Kok. 1994, s. I-1981, 59 kohta).

28 – Asia C-86/97, Trans-Ex-Import, tuomio 25.2.1999 (Kok. 1999, s. I-1041, 21 kohta) ja asia C-253/99, Bacardi, tuomio 27.9.2001 (Kok. 2001, s. I-6493, 56 kohta).

29 – Ks. tullikoodeksin 239 artiklaa vastaavan, aiemmin voimassa olleen säännöksen – tuonti- tai vientitullien palauttamisesta tai peruuttamisesta 2.7.1979 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1430/79 (EYVL L 175, s. 1) 13 artiklan 1 kohta, sellaisena kuin se on muutettuna 7.10.1986 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3069/86 (EYVL L 286, s. 1) 1 artiklan 6 kohdalla – osalta yhdistetyt asiat 244/85 ja 245/85, Cerealmangimi ja Italgrani v. komissio, tuomio 12.3.1987 (Kok. 1987, s. 1303, 11 kohta) ja yhdistetyt asiat C-121/91 ja C-122/91, CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux v. komissio, tuomio 6.7.1993 (Kok. 1993, s. I-3873, 43 kohta).

30 – Ks. em. yhdistetyissä asioissa Cerealmangimi ja Italgrani v. komissio annetun tuomion 13 kohta ja em. yhdistetyissä asioissa CT Control (Rotterdam) ja JCT Benelux v. komissio annetun tuomion 44 kohta.

ja niiden tekemät päätökset voidaan riitauttaa kansallisissa tuomioistuimissa, jotka voivat EY 234 artiklan nojalla pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua. [31]

Oikeudelliset virheet, joita väitetään tehdyn olennaisten menettelymääräysten rikkomisen arvioinnissa

Oikeudelliset virheet, joita ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen väitetään tehneen, kun se on katsonut, ettei EY 7 artiklaa ja komitologiapäätöksen 5 artiklaa ole rikottu

50. Koska tällaisten hakemusten esittäminen komissiolle edellyttää tullivelan olemassaoloa, [32] jota valittaja ei voi riitauttaa riidanalaisia päätöksiä vastaan nostamallaan kumoamiskanteella, valituksen toisessa valitusperusteessa esitetyt oikeudelliset seikat on hylättävä jo tästäkin syystä. [33]

– Valittajan väitteet

51. Näin ollen yhteisöjen tuomioistuimen on kohdistettava huomionsa kolmanteen ja neljänteen valitusperusteeseen.

52. Tämän valitusperusteen ensimmäisessä osassa, joka koskee "EY 7 artiklan rikkomista ja [soveltamis]asetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuutta", ja toisessa osassa, joka koskee "komission kuuleman komitean oikeudellista luonnetta", valittaja vetoaa useisiin oikeudellisiin virheisiin, joihin se katsoo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen syyllistyneen tämän hylättyä ensimmäisen kanneperusteen siltä osin kuin se koski EY 7 artiklan ja komitologiapäätöksen 5 artiklan väitettyä rikkomista. Mielestäni näitä väitteitä on tarkasteltava yhdessä, koska niissä kummassakin esitetään pääasiallisesti kysymys siitä, mitä menettelyä komission oli noudatettava valittajan esittämien peruuttamishakemusten käsittelemiseksi, ja siten kysymys komission toimivaltaisuudesta.

31 – Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki tämänsuuntaisen ratkaisun asiassa T-195/97, Kia Motors ja Broekman Motorships v. komissio, tuomio 16.7.1998 (Kok. 1998, s. II-2907, 36 kohta). Ks. myös em. asiassa Gondrand Frères v. komissio annetun tuomion 25 kohta ja asia T-53/02, Ricosmos v. komissio, tuomio 13.9.2005 (Kok. 2005, s. II-3173, 165 kohta).

32 – Em. asiassa Gondrand Frères v. komissio annetun tuomion 25 kohta.

33 – Valittaja on suullisessa käsittelyssä kertonut voivansa myöntää tullivelan syntymisen esillä olevassa asiassa ja täsmentänyt pyytäneensä sen peruuttamista kohtuullisuussyistä tullikoodeksin 239 artiklan nojalla. Tästä huolimatta valittaja on suullisessa käsittelyssä koko ajan kiistänyt maksettavakseen määrätyn paljoustullin laillisuuden vedoten siihen, että sen mukaan epäsuoraa laskutusta tai toteen näytettyä kiertämistä ei tapahtunut.

53. Asiakirja-aineistosta ilmenee, että valittajan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämä komission puutteellista toimivaltaa koskeva väite perustui pääasiallisesti oletukseen, jonka mukaan komiteaa, joka kokoontui 12.11.2002 (ks. edellä 26 kohta), on pidettävä tullikoodeksin 247 ja 247 a artiklan nojalla komitologiapäätöksen 5 artiklassa tarkoitettuna sääntelykomiteana. Koska näin ollen oli sovellettava jälkimmäisessä artiklassa säädettyä sääntelymenettelyä, se kanta, jonka jäsenvaltioiden edustajat ilmaisivat 12.11.2002 pidetyn komitean kokouksen äänestyksessä, tarkoitti valittajan mielestä mainitun artiklan nojalla lausunnon jäämistä antamatta, jolloin komissio ei voinut tehdä yksin päätöstä valittajan peruutushakemuksesta vaan sen oli tehtävä viipymättä neuvostolle oma ehdotuksensa toimenpiteistä ja annettava siitä tieto Euroopan parlamentille.

54. Komissio korosti kuitenkin vastineessaan, että sillä on soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla toimivalta tehdä päätös peruutushakemuksista itse, kuultuaan ensin ei sääntelykomiteaa vaan sitä valitsemaansa asiantuntijaryhmää, jonka se on soveltamisasetuksen antaessaan päättänyt ottaa avukseen tullien palauttamista tai peruuttamista koskevien päätösten tekemiseksi.

55. Valittaja vastasi tähän omassa vastauksessaan, että komission ehdottamaa tulkintaa soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisestä kohdasta ei voida hyväksyä, koska se johtaa kyseisen säännöksen lainvastaisuuteen. Valittajan mukaan komissio ei ole mainitun 907 artiklan, sellaisena kuin se sitä tulkitsee, antaessaan toteuttanut tullikoodeksin täytäntöönpanotoimenpidettä, vaan se on vastoin EY 7 artiklaa perusteettomasti myöntänyt itselleen toimivallan. Toissijaisesti siinä tapauksessa, että soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että mainitussa artiklassa tarkoitettu asiantuntijaryhmä ei ole sääntelykomitea, valittaja on väittänyt EY 241 artiklan nojalla, että kyseinen artikla on EY 7 artiklan vastaisena pätemätön.

56. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisessa tuomiossa valittajan ensisijaiset väitteet perusteettomina ja katsoi lisäksi, että lainvastaisuusväitettä ei voitu ottaa tutkittavaksi niistä syistä, jotka olen esitellyt tiivistetysti edellä 20–25 kohdassa.

57. Ne väitteet, jotka valittaja on esittänyt nyt käsiteltävänä olevan valitusperusteen ensimmäisessä ja toisessa osassa, voidaan tiivistää seuraavasti.

58. Ensinnäkin sen vuoksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, että soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla komissio voi päättää yksin – siis noudattamatta sääntelykomitea-

menettelyä – peruutushakemuksista, se on valittajan mielestä tulkinnut virheellisesti mainittua säännöstä ja sen seurauksena virheellisesti sulkenut pois sen, että riidanalaisten päätösten tekijältä olisi puuttunut toimivalta päätösten tekemiseen. Edellä mainitun säännöksen tulkitseminen tällä tavalla ei olisi siis asianmukaista, koska se johtaisi siihen, että säännös on oikeudellisen perustan puuttumisen vuoksi ristiriidassa perusasetuksen eli tullikoodeksin ja EY 7 artiklan kanssa.

59. Toiseksi valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että – tulkittuaan soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäistä kohtaa siten, että komissiolla oli sen nojalla toimivalta päättää peruuttamishakemuksista sääntelykomiteamenettelyä noudattamatta – se jätti tutkimatta aineellisesti tätä säännöstä koskevan lainvastaisuusväitteen, joka perustui säännöksen ristiriitaisuuteen perusasetuksen ja EY 7 artiklan kanssa.

60. Tältä osin valittaja yhtäältä kiistää, että tämä lainvastaisuusväite olisi esitetty vasta vastauskirjelmässä, todeten kuitenkin, että sen vastauskirjelmävaiheessa esittämää väitettä voidaan perustella sillä, että se on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu asian käsittelyn yhteydessä ilmennyt oikeudellinen seikka, viitaten tällä siihen tulkintaan, jonka komissio on esittänyt vastineessaan soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisestä kohdasta.

61. Toisaalta valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se katsonut virheellisesti, että kysymys soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuudesta ei koske oikeusjärjestyksen perusteita, joten sitä ei voida ottaa viran puolesta tutkittavaksi. Valittajan mielestä erottelu, joka tehdään viran puolesta tutkittavaksi ottamisen osalta riidanalaisen toimen toteuttajalta puuttuvan toimivallan ja sen toimivallan välillä, joka puuttuu sen toimen toteuttajalta, joka muodostaa riidanalaisen toimen oikeudellisen perustan, on keinotekoinen ja virheellinen, ja tuomio,[34] johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vedonnut tällaisen erottelun tueksi, on jo melko vanha eikä edes merkityksellinen, koska se koskee EHTY:n perustamissopimusta eikä EY:n perustamissopimusta, ja osoittaa korkeintaan päinvastaista kuin mitä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut.

62. Kolmanneksi valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on virheellisesti sulkenut pois mahdollisuuden noudattaa esillä olevassa asiassa sääntelymenettelyä sen oletuksen perusteella, että riidanalaiset päätökset ovat vain yksittäistapauksia koskevia, ja niiden komitologiapäätöksessä esitettyjen arviointiperusteiden perusteella, jotka koskevat komissiolle annettua täytäntöönpanotoimivaltaa käytettäessä noudatettavien menettelyjen valitsemista.

63. Tältä osin valittaja väittää yhtäältä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut virheellisesti edellä mainittuja arviointiperusteita jättäessään huomiotta komi-

34 – Em. asiassa Société des fonderies de Pont-à-Mousson v. korkea viranomainen annettu tuomio.

tologiapäätöksen 2 artiklan, josta sen mielestä käy ilmi, että sääntelymenettelyn käyttämistä ei ole rajattu pelkästään tilanteeseen, jossa toteutetaan laajakantoisia toimenpiteitä, vaan sitä on mahdollista käyttää myös silloin, kun toteutetaan toimenpiteitä perussäädöksen vähemmän keskeisten säännösten eli sellaisten säännösten, jotka eivät ole valittajan mukaan määritelmällisesti laajakantoisia, mukauttamiseksi tai ajantasaistamiseksi. Valittaja korostaa lisäksi sitä, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan [35] perusteet, joita sovelletaan komitologiapäätöksen 2 artiklassa esitettyjen menettelyjen valintaan, eivät ole sitovia.

64. Toisaalta valittaja kiistää sen, että riidanalaiset päätökset olisivat yksittäistapauksia koskevia päätöksiä, jotka ovat vailla laajakantoisuutta. Valittajan mielestä nämä päätökset eivät ole puhtaasti yksittäistapauksia koskevia päätöksiä vaan ne ovat myös laajakantoisia, koska ne koskevat tullivelkaa, ja niillä on siten välitön vaikutus yhteisön omiin varoihin.

65. Neljänneksi valittaja väittää, että tullikoodeksin 239 artiklasta, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on epäasianmukaisesti jättänyt huomiotta kyseessä olevan komitean oikeudellista luonnetta tarkastellessaan, käy selvästi ilmi, että yhteisön lainsäätäjän, tarkemmin ottaen neuvoston, tarkoituksena on ollut säätää sääntelymenettelyn noudattamisesta tehtäessä päätös tullien palauttamisesta tai peruuttamisesta.

66. Tätä voidaan valittajan mielestä perustella sillä, että mainitun artiklan 1 kohdassa viitataan kaksi kertaa "komiteamenettelyyn" ja että niiden tilanteiden osalta, jotka voivat johtaa palauttamiseen tai peruuttamiseen, säännöksen ensimmäisessä luetelmakohdassa käytetään ilmausta "määritetään", kun taas toisessa luetelmakohdassa käytetään ilmausta "määritellään". Tämä kaksinkertainen viittaus on mielekäs vain, jos ensimmäistä luetelmakohtaa tulkitaan niin, että sillä viitataan päätöksentekoon sellaisenaan ja että sen nojalla päätökset on tehtävä komiteamenettelyssä, sillä muutoin lainsäätäjä käyttäisi tässä tarpeetonta toistoa.

67. Viidenneksi valittaja arvostelee valituksenalaista tuomiota siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ottanut kantaa valittajan suullisessa käsittelyssä esittämään kysymykseen, joka koski kyseessä olevan komitean toimintaa kaikkien budjettikohtien ulkopuolella ja näin ollen riidanalaisten päätösten ristiriitaisuutta yhteisön talousarviota koskevien sääntöjen kanssa. Valittaja muistuttaa tältä osin, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan [36] perustamissopimuksen järjestelmässä se, että

35 – Asia C-378/00, komissio v. parlamentti ja neuvosto, tuomio 21.1.2003, ns. LIFE-tapaus (Kok. 2003, s. I-937, 43–48 kohta).

36 – Asia C-106/96, Yhdistynyt kuningaskunta v. komissio, tuomio 12.5.1998 (Kok. 1998, s. I-2729, 22 kohta).

komissio toteuttaa menoerän, edellyttää sitä vastaavan määrärahan talousarvioon ottamista ja johdannaisen oikeuden säädöstä, johon tämä meno perustuu.

68. Kuudenneksi valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt toisen oikeudellisen virheen jättäessään ottamatta kantaa kyseessä olevan komitean täsmälliseen oikeudelliseen luonteeseen ja siten siihen oikeudelliseen perustaan, joka on mahdollistanut komitean perustamisen.

– Tarkastelu

69. Käytyäni läpi tämän valitusperusteen ensimmäisessä ja toisessa osassa esitetyt eri väitteet, jotka ovat komission mielestä kaikki perusteettomia, siirryn seuraavaksi tarkastelemaan niitä kokonaisuutena jättäen viimeiseksi väitteen, joka koskee sitä, ettei soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuutta koskevaa kysymystä ole tutkittu aineellisesti.

70. Soveltamisasetuksen 3 luvun otsikko on "[Tulli]koodeksin 239 artiklan soveltamista koskevat erityissäännökset". Esillä olevassa asiassa on riidatonta, että kyseessä on mainitun luvun 2 jakson, jossa käsitellään "Komission päätettäv[iä] asi[oita]", soveltamisalaan kuuluva asia eikä 1 jakson, joka koskee "Jäsenvaltioiden tulliviranomaisten päätettäv[iä] asi[oita]", soveltamisalaan kuuluva asia.

71. Näin ollen päätös valittajan esittämistä peruutushakemuksista oli tehtävä soveltamisasetuksen 905 artiklan 1 kohdan mukaan "[saman asetuksen] 906–909 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen".

72. Saman asetuksen 906 artiklan toisessa alakohdassa, sellaisena kuin se oli voimassa ainakin riidanalaisten päätösten tekemiseen saakka, säädetään erityisesti seuraavaa: "Näiden asiakirjojen tutkiminen on viipymättä merkittävä [tulli]koodeksin 247 artiklassa säädetyn komitean kokouksen esityslistalle." Seuraavaksi 907 artiklassa säädetään, että komissio tekee päätöksen palautus- tai peruutushakemuksesta "tapausta komiteassa tutkimaan kokoontuneista kaikkien jäsenvaltioiden edustajista koostuvaa asiantuntijaryhmää kuultuaan".

73. Valittaja väittää, että se elin, jota komission on kuultava soveltamisasetuksen 906–909 artiklassa tarkoitetussa menettelyssä, on tullikoodeksin 247 artiklassa säädetty komitea ja että tämä komitea on komitologiapäätöksen 5 artiklassa tarkoitettu sääntelykomitea.

74. Tältä osin huomautan ensinnäkin, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt, että jo 907 artiklan ja erityisesti ilmauksen "komiteassa" sanamuoto osoittaa, että tässä artiklassa mainittu asiantuntijaryhmä ei ole tullikoodeksikomitea sellaisenaan vaan siihen kuuluva elin, joka on ainakin toiminnallisesti erillinen. [37]

75. Valittajan vetoamalla velvollisuudella tulkita 907 artiklaa perussäädöksenä olevan tullikoodeksin mukaisesti ei voida mielestäni perustella toisenlaista johtopäätöstä.

76. Ensinnäkin tullikoodeksin 239 artiklan osalta on todettava, että millään siihen sisältyvällä seikalla ei voida vahvistaa sitä valittajan väitettä, jonka mukaan tämän artiklan nojalla on noudatettava sääntelymenettelyä tehtäessä yksittäistapauksissa päätöksiä palauttamis- tai peruuttamishakemuksista. Vaikka tämä artikla on laadittu epäselvästi, on mielestäni kuitenkin ilmeistä, että siihen sisältyvät viittaukset "komiteamenettelyyn" koskevat joka tapauksessa niiden "tilanteiden", joissa tullit voidaan palauttaa taikka peruuttaa, "määrittämistä" tai "määrittelyä" eli niiden tapausten, joissa palauttaminen tai peruuttaminen on mahdollista, huomioon ottamista *abstraktisti*. Näin ollen kun 239 artiklassa viitataan "komiteamenettelyyn" ja myös silloin, kun siinä viitataan "menettelyä koskev[ien] yksityiskohtais[ten] sääntöj[en]" määrittelyyn, sillä tarkoitetaan toimintaa, joka on luonteeltaan normatiivista eikä päätöksentekoa koskevaa.

77. Myöskään tullikoodeksin 247 ja 247 a artiklasta, kun niitä tulkitaan asianmukaisesti, ei voida löytää valittajan väitettä tukevia seikkoja. On tietenkin totta, että 247 artiklassa todetaan, että "[mainitun] koodeksin täytäntöönpanon edellyttämistä toimenpiteistä" päätetään 247 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sääntelymenettelyä noudattaen eli komitologiapäätöksen 5 artiklan mukaista menettelyä noudattaen, ja on myös totta, että tämä jälkimmäinen ilmaus voisi laajasti ymmärrettynä kattaa muun muassa päätösten tekemisen yksittäistapauksissa. On kuitenkin sääntely-yhteyden perusteella selvää, että tämä ilmaus on ymmärrettävä suppeammin eli sillä tarkoitetaan sellaisia yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka on tarkoitus sisällyttää tullikoodeksilla käyttöön otettuun järjestelmään.

78. Korostan tässä yhteydessä sitä, että esillä olevassa asiassa merkityksellinen tullikoodeksin 247 ja 247 a artiklan teksti eli se, joka oli voimassa hallinnollisen prosessin ollessa vireillä, oli niiden muutosten tulos, joita tullikoodeksiin oli tehty asetuksella N:o 2700/2000, jonka johdanto-osan 14

37 – Valituksenalaisen tuomion 59 kohta. Soveltamisasetuksen 906 artiklassa oleva viittaus tullikoodeksin 247 artiklassa säädetyn komitean kokoukseen ei ole ristiriidassa tämän johtopäätöksen kanssa. Kyseinen viittaus koskee tosiasiassa ainoastaan muodollisia menettelytapoja eli asian merkitsemistä esityslistalle, ja sen syynä näyttää olevan laatimisvaiheen epätarkkuus, mikä onkin oikaistu asetuksessa N:o 1335/2003 (ks. edellä 12 kohta).

perustelukappaleessa todetaan, että "[tullikoodeksin] täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä [komitologia]päätöksen mukaisesti".

79. Näin ollen 247 ja 247 a artiklan merkitys on määritettävä komitologiapäätöksen perusteella.

80. Huomautan lisäksi siitä, että komitologiapäätös on tehty EY 202 artiklan kolmannen luetelmakohdan perusteella, jossa todetaan erityisesti, että neuvosto voi asettaa ehtoja sen toimivallan käytölle, joka koskee sen antamien sääntöjen täytäntöönpanoa, ja näiden ehtojen on oltava niiden periaatteiden ja sääntöjen mukaisia, jotka neuvosto vahvistaa ennalta (juuri näin toimittiin komitologiapäätöstä tehtäessä). Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut, nämä periaatteet ja säännöt voivat koskea myös niitä yksityiskohtaisia sääntöjä, joiden mukaan on valittava niistä eri menettelyistä, joita komission on mahdollisesti noudatettava, kun se käyttää sille siirrettyä täytäntöönpanovaltaa. [38]

81. On totta, että yhteisöjen tuomioistuimen mukaan EY 202 artiklan kolmannessa luetelmakohdassa tarkoitettu täytäntöönpanon käsite käsittää sekä täytäntöönpanosääntöjen laatimisen että sääntöjen soveltamisen yksittäistapauksiin toteuttamalla yksittäistapauksia koskevia toimia. Tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että koska perustamissopimuksessa käytetään termiä "täytäntöönpano" rajaamatta sitä tarkemmin, kyseistä termiä ei voida tulkita siten, että siinä suljettaisiin pois yksittäistapauksia koskevat toimet. [39]

82. On myös totta, kuten valittaja on korostanut, että yhteisöjen tuomioistuin on täsmentänyt, että perusteet, joita sovelletaan komitologiapäätöksen 2 artiklassa esitettyjen menettelyjen valintaan, eivät ole luonteeltaan sitovia, vaikka yhteisön lainsäätäjän onkin perusteltava valintansa, jos se komiteamenettelyä valitessaan poikkeaa näistä perusteista. [40]

83. Joka tapauksessa yhteisöjen tuomioistuin on itse täsmentänyt, että yksittäistapauksia koskevat toimet voivat kuulua yksinomaan komitologiapäätöksen 2 artiklan a alakohdan, jossa säädetään hallintomenettelyn noudattamisesta, soveltamisalaan, kun taas laajakantoiset toimenpiteet voivat kuulua tämän artiklan osioista kummankin näiden kahden osion [a) ja b)] soveltamisalaan ja ne voidaan siis toteuttaa tapauksesta riippuen joko hallintomenettelyllä tai sääntelymenettelyllä. [41]

38 – Em. LIFE-tapauksessa annetun tuomion 41 kohta.

39 – Asia 16/88, komissio v. neuvosto, tuomio 24.10.1989 (Kok. 1989, s. 3457, Kok. Ep. X, s. 245, 11 kohta) ja asia C-122/04, komissio v. parlamentti ja neuvosto, tuomio 23.2.2006 (Kok. 2006, s. I-2001, 37 kohta).

40 – Em. LIFE-tapauksessa annetun tuomion 43–48 ja 50–55 kohta sekä em. asiassa komissio v. parlamentti ja neuvosto annetun tuomion 32 kohta.

41 – Em. asiassa komissio v. parlamentti ja neuvosto annetun tuomion 38 kohta.

84. Näin ollen valittajan oletus siitä, että komitologiapäätöksen 2 artiklan nojalla sääntelymenettelyn käyttämistä ei ole rajattu pelkästään tilanteeseen, jossa toteutetaan laajakantoisia toimenpiteitä, on perusteeton.

85. Näin ollen tullikoodeksin 247 artiklan tulkitseminen komitologiapäätöksen mukaisesti edellyttää, että ilmaus "[tullikoodeksin] täytäntöönpanemiseksi tarvittav[at] toimenpite[et]", joka sisältyy mainittuun artiklaan, ymmärretään siten, että siinä viitataan ainoastaan laajakantoisiin toimenpiteisiin.

86. Valittajan lisäolettamus siitä, että riidanalaiset päätökset eivät ole yksittäistapauksia koskevia päätöksiä, vaikuttaa myös ilmeisen perusteettomalta. On täysin ilmeistä, kuten komissio on todennut, että kyseisissä päätöksissä on kyse siitä, täyttyvätkö *valittajaa koskevassa konkreettisessa tilanteessa* tullikoodeksin 239 artiklassa tullien peruuttamiselle asetetut edellytykset, eivätkä ne ole päätöksiä, joita voitaisiin soveltaa objektiivisesti määriteltyihin tilanteisiin ja yleisesti ja abstraktisti määriteltyihin henkilöryhmiin. [42] Se valittajan mainitsema seikka, että riidanalaisilla päätöksillä on vaikutusta yhteisön omiin varoihin, on ilmeisen merkityksetön eikä tee mainituista päätöksistä laajakantoisia päätöksiä.

87. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole siten tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, että riidanalaiset päätökset ovat "yksittäistapausta koskevia päätöksiä eivätkä ne näin ollen ole yleisesti sovellettavia" ja sulkiessaan pois sen, että nämä päätökset voitaisiin komitologiapäätöksen mukaisesti tehdä päätöksen 5 artiklassa tarkoitettua sääntelymenettelyä noudattaen.

88. Tullikoodeksin 247 ja 247 a artikla, kun niitä tulkitaan komitologiapäätöksen mukaisesti, eivät siis tue valittajan väitettä siitä, että soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan tulkitseminen edellä mainittujen tullikoodeksiin sisältyvien ylemmäntasoisten säännösten mukaisesti edellyttää sitä, että jälkimmäisessä säännöksessä mainittu asiantuntijaryhmä on komitologiapäätöksen 5 artiklassa tarkoitettu sääntelykomitea.

89. Lisäksi mielestäni on hylättävä ne väitteet, jotka koskevat sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole yhtäältä

42 – Ks. laajakantoisuuden käsitteen osalta esim. yhdistetyt asiat 16/62 ja 17/62, Conféderation nationale des producteurs de fruits et légumes ym. v. neuvosto, tuomio 14.12.1962 (Kok. 1962, s. 879, erityisesti s. 894, Kok. Ep. I, s. 145). Tähän tuomioon viitataan myös valituksenalaisen tuomion 57 kohdassa.

ottanut kantaa soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun asiantuntijaryhmän täsmälliseen luonteeseen ja siten tämän ryhmän perustamisen oikeudelliseen perustaan eikä se ole toisaalta ottanut kantaa kyseisen asiantuntijaryhmän väitettyyn toimimiseen kaikkien budjettikohtien ulkopuolella.

90. Ensimmäisestä väitteestä totean komission tavoin, että sen jälkeen, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli perustellusti katsonut, että mainittu asiantuntijaryhmä ei ole komitologiapäätöksen 5 artiklassa tarkoitettu sääntelykomitea, [43] ja kun se oli todennut, että kyseinen asiantuntijaryhmä oli "toiminnallisesti tullikoodeksikomiteasta selvästi erillinen elin", [44] sen ei tarvinnut enää esittää kyseisen ryhmän oikeudellista luonnetta koskevia täsmennyksiä, koska valittajan väitteet perustuivat siihen, että tämä ryhmä oli sääntelykomitea. Lisäksi valituksenalaisesta tuomiosta [45] ilmenee kyllin selvästi, että asiantuntijaryhmän perustamisessa soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti oikeudellisena perustana olivat tullikoodeksin 239, 247 ja 247 a artiklan säännökset yhdessä, mistä seuraa ennen kaikkea se, että edellä mainitussa 239 artiklassa säädettyyn palauttamiseen tai peruuttamiseen liittyvät "menettelyä koskevat yksityiskohtaiset säännöt" määritellään komitologiapäätöksen 5 artiklan mukaisessa sääntelymenettelyssä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole myöskään jättänyt mainitsematta, että soveltamisasetuksen 907 artikla on tosiasiallisesti hyväksytty mainitussa menettelyssä, [46] eikä toisaalta valittajakaan ole kiistänyt tätä seikkaa.

91. Toisen väitteen osalta riittää, kun totean komission tavoin, että kysymyksellä siitä, onko asiantuntijaryhmän toiminta tilinpidon kannalta sääntöjenmukaista, ei ole minkäänlaista vaikutusta riidanalaisten päätösten pätevyyteen ja että se voi vaikuttaa korkeintaan menoihin sitoutumista koskevien päätösten pätevyyteen, mikä ei ole valittajan nostaman kumoamiskanteen kohteena.

92. Lopuksi arvioin väitteitä, jotka liittyvät soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäistä kohtaa koskevan lainvastaisuusväitteen aineelliseen tutkimatta jättämiseen.

93. Aluksi on huomattava, että tämän lainvastaisuusväitteen aineellinen perusteettomuus ilmenee selvästi jo edellä mainituista näkökohdista, joiden avulla olen osoittanut, että asiantuntijaryhmän perustamisen oikeudellinen perusta ei ollut puutteellinen eikä sitä perustettu niiden tullikoodeksin säännösten vastaisesti, joihin valittaja vetoaa.

43 – Valituksenalaisen tuomion 58 kohta.

44 – Valituksenalaisen tuomion 59 kohta.

45 – Valituksenalaisen tuomion 52 kohta.

46 – Valituksenalaisen tuomion 52 kohta.

94. Minua kuitenkin hieman epäilyttää, voiko yhteisöjen tuomioistuin tästä syystä korvaamalla perustelut uusilla perusteluilla [47] olla ottamatta kantaa väitteeseen, jonka mukaan lainvastaisuusväitettä ei ole tutkittu aineellisesti. Perustelujen korvaaminen valitusmenettelyn päätteeksi annettavassa tuomiossa näyttäisi edellyttävän sitä, että ensin on todettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen oikeudellisen virheen.

95. Niinpä tarkastelen edellä mainittua väitettä vain tästä näkökulmasta ottaen esiin siihen mielestäni liittyvät seuraavat seikat.

96. Ensinnäkin vaikka valittaja riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvion siitä, että lainvastaisuusväite on esitetty vasta vastauskirjelmävaiheessa, se ei tosiasiassa esitä ainuttakaan seikkaa, joka olisi omiaan osoittamaan päinvastaista. Valittaja nimittäin korostaa lähinnä vain sitä, että keskustelu soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuudesta virisi sen jälkeen, kun valittaja ilmoitti olevansa eri mieltä siitä, miten komissio oli tulkinnut kyseistä säännöstä vastineissaan, ja että tämä keskustelu ei olisi virinnyt, jos olisi noudatettu sitä tulkintaa, jonka valittaja oli antanut tälle säännökselle kannekirjelmissä. Nämä seikat vahvistavat siis faktuaalisesti sen, että lainvastaisuusväite esitettiin tosiasiallisesti vasta vastauskirjelmävaiheessa. Totean lisäksi, että on valittajalta peräti virheellistä väittää, että se olisi esittänyt kannekirjelmissään oikean tulkinnan soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisestä kohdasta. Kannekirjelmän sanamuodoista on yksinkertaisesti luettavissa, että tätä säännöstä ei kirjelmässä edes mainita. [48]

97. Toiseksi pidän yhtä perusteettomana sitä valittajan väitettä, jonka mukaan soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäistä kohtaa koskeva lainvastaisuusväite olisi katsottava sellaiseksi perusteeksi, joka perustuu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaisesti käsittelyn aikana esille tulleeseen oikeudelliseen seikkaan. Tältä osin katson nimittäin, että sitä tulkintaa, jonka komissio on omaksunut soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisestä kohdasta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen jättämissään vastineissa, ei voida pitää mainitussa 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna käsittelyn

47 – Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan, vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämät perustelut olisivat joiltain osin yhteisön oikeuden vastaiset, valitus on hylättävä, jos tuomiolauselman tueksi on esitetty sellaisia muita perusteluja, että siitä ilmenevä lopputulos on perusteltu (esim. asia C-30/91 P, Lestelle v. komissio, tuomio 9.6.1992, Kok. 1992, s. I-3755, 28 kohta; asia C-320/92 P, Finsider v. komissio, tuomio 15.12.1994, Kok. 1994, s. I-5697, 37 kohta ja asia C-210/98 P, Salzgitter v. komissio, tuomio 13.7.2000, Kok. 2000, s. I-5843, 58 kohta).

48 – Valittaja ei sen sijaan valituskirjelmässään vaadi sitä, että olisi selvitettävä, voidaanko soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäistä kohtaa koskevaa lainvastaisuusväitettä pitää "kannekirjelmässä – – aikaisemmin esitetyn [perusteen pelkkänä] täydentämisenä", joka voidaan ottaa tutkittavaksi, asiassa 108/81, Amylum v. neuvosto, 30.9.1982 annetussa tuomiossa (Kok. 1982, s. 3107, 25 kohta) ja asiassa 306/81, Verros v. parlamentti, 19.5.1983 annetussa tuomiossa (Kok. 1983, s. 1755, 9 kohta) tarkoitetulla tavalla. Yhteisöjen tuomioistuimen ei siis tarvitse ottaa kantaa tähän kysymykseen

aikana esille tulleena oikeudellisena seikkaa, koska se ei ole muuttanut sitä oikeudellista tilannetta, joka vallitsi kumoamiskanteen nostamisen hetkellä.[49] Sitä vastoin tällainen tilanne voisi syntyä, kun muutetaan, kumotaan, mitätöidään tai todetaan lainvastaiseksi jokin toimi, jolla on merkitystä asian ratkaisemisen kannalta.

98. Kolmanneksi olen sitä mieltä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sen sijaan tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuus, johon valittaja vetoaa, ei ole oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka.

99. Tässä asiassa olen samaa mieltä valittajan kanssa lähinnä siitä, että asiassa Société des fonderies de Pont-à-Mousson vastaan korkea viranomainen annettu tuomio,[50] johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vedonnut, ei tue millään tavalla sitä päätelmää, jonka mainittu tuomioistuin tältä osin tekee.

100. Tämän tuomion siinä kohdassa, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittaa, yhteisöjen tuomioistuin huomautti, että kantajana oleva yhtiö olisi voinut riitauttaa esittämällään toisella väitteellä sen yksittäisen päätöksen, jonka korkea viranomainen oli yhtiön osalta tehnyt, vain, jos se olisi esittänyt lainvastaisuusväitteen, joka olisi koskenut tiettyä yleisesti sovellettavaa toimea, jota mainitulla päätöksellä olisi sovellettu. Sen mielestä väitetty virhe saattoi koskea enintään tätä toimea eikä yksittäistä riidanalaista päätöstä. Yhteisöjen tuomioistuin totesi, että vaikka "kantaja ei olisi esittänyt tätä lainvastaisuusväitettä nimenomaisesti eikä sitä [voitaisi] pitää implisiittisesti esitettynä", olisi kuitenkin "epäasianmukaista jättää [yleisesti sovellettavan toimen] lainmukaisuus epäselväksi siltä osin kuin tämän kysymyksen ratkaiseminen on esillä olevan asian kannalta merkityksellistä", ja se katsoi, että "toisen kanneperusteen perusteltavuus on tämän johdosta tutkittava". Tämän vuoksi en näe, kuinka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on voinut löytää tästä tuomiosta seikkoja sen toteamuksen tueksi, että soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuus ei ole oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka. Lisään tähän vielä osoittaakseni toisellakin tapaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mainitseman ennakkotapauksen merkityksettömyyden, että edellä mainittuun tuomioon johtaneessa asiassa yleisesti sovellettavan toimen pätevyyttä koskeva epäilys ei herännyt suinkaan toimen tekijän toimivallan osalta vaan muista syistä, jotka liittyivät toimen sisäiseen laillisuuteen.

101. Myöskään se perustelu, jonka mukaan asiassa Laboratoires Servier vastaan komissio annettu tuomio,[51] johon valittaja on vedonnut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, koskisi riidanalaisen toimen toteuttaneen toimielimen toimivallan puuttumista eikä toimivallan puuttumista toimielimeltä,

49 – Ks. asia 11/81, Dürbeck v. komissio, tuomio 1.4.1982 (Kok. 1982, s. 1251, 17 kohta).

50 – Em. asiassa 14/59 annettu tuomio.

51 – Asia T-147/00, tuomio 28.1.2003 (Kok. 2003, s. II-85, 45 kohta).

joka on toteuttanut toimen, jonka perusteella riidanalainen toimi on toteutettu, [52] ei voi olla pätevä syy kieltäytyä katsomasta, ettei soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan mahdollinen lainvastaisuus komissiolta puuttuvan toimivallan vuoksi ole oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kuuluu esittää ne syyt, joiden perusteella – asiaa koskevan oikeudellisen ennakkotapauksen puuttumisesta riippumatta – toimivallan puuttumista toimielimeltä, joka on toteuttanut toimen, jonka perusteella riidanalainen toimi on toteutettu, ei voida pitää oikeusjärjestyksen perusteita koskevana seikkana.

102. Niiden edellytysten osalta, joilla määritellään, koskeeko jokin oikeudellinen peruste oikeusjärjestyksen perusteita, katson, että on viitattava niihin, jotka julkisasiamies Jacobs on maininnut asiassa Salzgitter vastaan komissio antamansa ratkaisuehdotuksen 141 ja 142 kohdassa. [53] Näin ollen on arvioitava seuraavia seikkoja:

– ”onko rikkomisen kohteena olleen oikeussäännön tarkoituksena täyttää yhteisön oikeusjärjestyksen perustavanlaatuinen tavoite ja onko sillä merkittävä asema kyseisen tavoitteen täyttämisessä”

– ”onko rikkomisen kohteena ollut oikeussääntö annettu kolmansien hyväksi vai yleiseksi hyödyksi eikä vain niiden henkilöiden hyväksi, joita asia välittömästi koskee”. [54]

103. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti todennut valituksenalaisessa tuomiossa, [55] oikeuskäytännön mukaan yhteisön tuomioistuinten on otettava omasta aloitteestaan huomioon riidanalaisen toimen tekijän toimivallan puuttuminen. [56] Tämä toimivallan puuttuminen on oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka. [57] Edellä mainitut kaksi edellytystä näyttäisivät mielestäni *lähtökohtaisesti* täyttyvän tämän virheen osalta: toimivaltaa koskevilla säännöillä pyritään saavuttamaan yhteisön oikeusjärjestyksen perustavanlaatuinen tavoite tai joka tapauksessa arvo eli toimielinten välinen tasapaino, ja nämä säännöt on yleisesti ottaen annettu yleiseksi hyödyksi. Sanon *lähtökohtaisesti,* koska asianmukaisempi lähestymistapa on arvioida tapauskohtaisesti eli kunkin toimivaltasäännön, jota oletetaan rikotun, osalta erikseen,

52 – Valituksenalaisen tuomion 52 kohta.

53 – Em. asiassa C-210/98 P annettu tuomio.

54 – En sen sijaan ole sitä mieltä, että edellä mainitun julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotuksen 143 kohdassa esitetty edellytys siitä, että yhteisön oikeuden rikkomisen on oltava ilmeinen, liittyisi varsinaisesti siihen, voidaanko jonkin seikan katsoa koskevan oikeusjärjestyksen perusteita. Kyseessä on mielestäni pikemminkin edellytys, jonka nojalla tuomioistuimelle voi syntyä velvollisuus tutkia viran puolesta jokin oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka. Ks. tältä osin Vesterdorf, B., ”Le relevé d'office par le juge communautaire”, *Une Communauté de droit: Festschrift für G. C. Rodríguez Iglesias*, Nomos, 2003, s. 551 ja erityisesti s. 560 ja 561.

55 – Valituksenalaisen tuomion 52 kohta.

56 – Ks. tältä osin asia 19/58, Saksa v. korkea viranomainen, tuomio 10.5.1960 (Kok. 1960, s. 457, erityisesti s. 473 ja 474); em. asiassa Amylum v. neuvosto annetun tuomion 28 kohta; em. asiassa Salzgitter v. komissio annetun tuomion 56 ja 57 kohta; yhdistetyt asiat T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 ja T-104/89, BASF ym. v. komissio, tuomio 27.2.1992 (Kok. 1992, s. II-315, Kok. Ep. XII, s. II-1, 31 kohta); asia T-182/94, Marx Esser ja Del Amo Martinez v. parlamentti, tuomio 24.9.1996 (Kok. H. 1996, s. I-A-411, s. II-1197, 44 kohta); em. asiassa Laboratoires Servier v. komissio annetun tuomion 45 kohta ja asia T-315/01, Kadi v. neuvosto ja komissio, tuomio 21.9.2005 (Kok. 2005, s. II-3649, 61 kohta).

57 – Ks. tältä osin erityisesti julkisasiamies Lagrangen ratkaisuehdotus asiassa 66/63, Alankomaat v. korkea viranomainen, tuomio 15.7.1964 (Kok. 1964, s. 1037, erityisesti s. 1072), ja edellisessä alaviitteessä mainitut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiot.

täyttyvätkö edellä mainitut edellytykset, ja siten myös säännön merkittävää asemaa kyseessä olevan tavoitteen saavuttamisessa tai perustavanlaatuisen arvon täyttämisessä koskeva edellytys. [58]

104. En ole sitä mieltä, että sen kannalta, voidaanko toimivaltasääntöjen rikkomiseen perustuvan perusteen katsoa koskevan oikeusjärjestyksen perusteita, olisi merkitystä valituksenalaisessa tuomiossa tehdyllä erottelulla riidanalaisen toimen toteuttajalla olevan toimivallan ja sillä olevan toimivallan välillä, joka on toteuttanut toimen, jota riidanalaisella toimella sovelletaan.

105. Esillä olevassa asiassa on sen sijaan kysyttävä, täyttävätkö ne tullikoodeksin säännökset, joita komissio on valittajan mukaan rikkonut käyttäessään soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti tullikoodeksin säännöksissä säädetystä menettelystä poikkeavaa menettelyä – jonka mukaan komissio voi esillä olevan asian kaltaisessa asiassa päättää yksin tullikoodeksin 239 artiklan ja soveltamisasetuksen 905 artiklan nojalla tullien peruuttamiseksi tehdystä hakemuksesta – edellä 102 kohdassa mainitsemani edellytykset.

106. Totean tältä osin, että tullikoodeksin 239, 247 ja 247 a artiklan sääntöjä on arvioitava sääntöinä, joissa säädetään menettelystä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä niiden tullien palauttamista ja peruuttamista koskevien aineellisten säännösten osalta, jotka neuvosto on asettanut tullikoodeksin 239 artiklassa. Näin ollen näillä säännöillä on merkittävä asema toimielinten välisen tasapainon varmistamisessa (yhteisön toimielinten välisissä suhteissa sekä yhteisön toimielinten ja jäsenvaltioiden välisissä suhteissa), eli niillä on perustavanlaatuinen arvo yhteisön oikeusjärjestyksessä, ja ne on ilman muuta annettu yleiseksi hyödyksi eikä vain niiden henkilöiden hyväksi, joita asia välittömästi koskee.

107. Valittajan ensimmäisessä oikeusasteessa myöhässä esille ottama soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan lainvastaisuus on siis mielestäni, toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin valituksenalaisessa tuomiossa ja komissio tässä menettelyssä ovat katsoneet, oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka.

108. Tämä ei kuitenkaan sinänsä tarkoita, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi tutkittava viran puolesta tällainen peruste. Katson, että tällainen velvollisuus syntyy ainoastaan tietyissä olosuhteissa. On todettava erityisesti, että tällainen velvollisuus ottaa huomioon viran puolesta oikeusjärjestyksen perusteita koskevat seikat voi olla olemassa ainoastaan asiakirja-aineistoon

58 – Yhteisöjen tuomioistuin on esimerkiksi asiassa, jossa olivat vastakkain komission henkilöstöön kuuluva henkilö ja komissio, katsonut, että yksikön päällikön toimivalta tehdä hallinnollisia päätöksiä ei kuulu niihin kysymyksiin, jotka yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa esiin viran puolesta (asia 280/87, Hecq v. komissio, tuomio 14.12.1988, Kok. 1988, s. 6433, 12 kohta).

liitettyjen tosiseikkoja koskevien selvitysten perusteella.[59] Se, että oletetun oikeussäännön rikkomisen on oltava luonteeltaan ilmeinen, toisin sanoen se, että yhteisöjen tuomioistuinten on voitava helposti havaita ja tunnistaa kyseinen rikkominen,[60] voisi olla lisäedellytys, jonka perusteella yhteisöjen tuomioistuimille syntyy velvollisuus tutkia viran puolesta oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka. Lisäksi niitä olosuhteita tunnistettaessa, joiden vallitessa syntyy velvollisuus tutkia viran puolesta sellainen oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka, joka ei liity riidanalaiseen toimeen vaan toimeen, jota tällä riidanalaisella toimella sovelletaan, voitaisiin esittää kysymys siitä, onko näiden toimien toteuttajan oltava sama vai ei, toisin sanoen, onko sen toimielimen, joka on toteuttanut aiemman toimen, oltava jo oikeudenkäynnin asianosainen vastaajan ominaisuudessa.

109. Ei ole kuitenkaan tarpeen käsitellä sitä kysymystä, onko ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen velvollisuutena tutkia viran puolesta esillä olevan asian olosuhteissa se, onko soveltamisasetuksen 907 artiklan ensimmäisen kohdan mahdollinen lainvastaisuus toimivallan puuttumisen vuoksi oikeusjärjestyksen perusteita koskeva seikka. Mikäli yhteisöjen tuomioistuin toteaa, kuten ehdotan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että tämä kysymys ei koske oikeusjärjestyksen perusteita, se voisi yksinkertaisesti vain todeta korvaamalla perustelut uusilla perusteluilla, että mainittu kysymys on perusteeton. Tämä perusteettomuus, kuten olen edellä todennut, ilmenee tulkittaessa asianmukaisesti niitä tullikoodeksin tältä osin merkityksellisiä säännöksiä, joita on joka tapauksessa käsiteltävä valittajan esittämien muiden väitteiden tutkimiseksi yhdessä nyt käsitellyn väitteen kanssa tämän valitusperusteen ensimmäisen ja toisen osan yhteydessä.

110. Katson näin ollen, että kun perustelut korvataan uusilla perusteluilla edellä käsitellyn seikan osalta, valituksenalaista tuomiota ei tarvitse kumota esillä olevan valitusperusteen ensimmäisen ja toisen osan perusteella.

Oikeudellinen virhe, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen väitetään tehneen, kun se on hylännyt tullikoodeksikomitean työjärjestyksen 4 artiklan 1 kohdan rikkomista koskevan väitteen

111. Tässä valitusperusteen kolmannessa osassa valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen, kun se totesi, että asiantuntijaryhmän jäsenillä oli ainoastaan 13 kalenteripäivää aikaa perehtyä kirjeeseen, jolla kantaja oli vastannut komission kirjeisiin, ja katsoi tämän jälkeen, ettei valittaja voinut pätevästi vedota tästä johtuvaan tullikoodeksikomitean työjärjestyksen 4 artiklan 1 kohdan rikkomiseen. Valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on korostaessaan sitä, ettei mainittua sään-

59 – Ks. asia C-49/92 P, komissio v. Anic Partecipazioni, tuomio 8.7.1999 (Kok. 1999, s. I-4125, 212 kohta) ja asia C-199/92 P, Hüls v. komissio, tuomio 8.7.1999 (Kok. 1999, s. I-4287, 134 kohta).

60 – Em. julkisasiamies Jacobsin asiassa Salzgitter v. komissio esittämän ratkaisuehdotuksen 143 kohta.

nöstä ole tarkoitettu yksityisten oikeussubjektien suojelemiseen, jättänyt huomiotta sen kannan, jonka yhteisöjen tuomioistuin on omaksunut asiassa komissio vastaan BASF ym. annetussa tuomiossa,[61] jonka mukaan työjärjestykseen sisältyvät menettelysäännöt ovat olennaisia menettelymääräyksiä, joiden noudattamatta jättämiseen ne yksityiset oikeussubjektit, joita päätös välittömästi koskee, voivat vedota.

112. Huomautan omasta puolestani ennen kaikkea, että todetessaan valituksenalaisen tuomion 77 kohdassa, että "asiantuntijaryhmän jäsenillä on ollut 13 kalenteripäivää aikaa perehtyä (6.–18.11.2002) kantajan vastaukseen", ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei täsmennä, tarkoittaako se tällä sitä, että tullikoodeksikomitean työjärjestyksen 4 artiklan 1 kohdan määräaikoja on kuitenkin noudatettu. En muutenkaan oikein ymmärrä, kuinka tämä toteamus voidaan sovittaa yhteen sen päivämäärän kanssa, jona asiantuntijaryhmän kokous olisi valituksenalaisen tuomion mukaan pidetty eli 12.11.2002.[62]

113. Ei ole kuitenkaan tarpeen tutkia, onko esillä olevassa asiassa noudatettu edellä mainitun säännöksen määräaikoja (ja mikä oli mahdollisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kanta tähän asiaan), koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut sillä perusteella, että yksityiset oikeussubjektit eivät voi vedota tähän säännökseen, että mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohtaa ei ole rikottu.

114. Yhdyn komission näkemykseen siitä, että tällainen ratkaisu on oikeudellisesti hyväksyttävä. Ratkaisun riitauttamiseksi valittaja vetoaa edellä mainitussa asiassa komissio vastaan BASF ym. annettuun tuomioon, josta ei kuitenkaan missään tapauksessa ilmene, että jokaisen jonkin toimielimen tai komitean työjärjestykseen sisältyvän määräyksen rikkominen tarkoittaisi tehdyn päätöksen lainvastaisuutta ja sitä, että yksityiset oikeussubjektit voivat vedota siihen tuomioistuimessa. Mainitussa asiassa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että komission työjärjestyksen 12 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu toimen todistusvoimaiseksi saattaminen on sellainen olennainen menettelymääräys, jonka rikkominen voi olla yksityisten oikeussubjektien nostaman kumoamiskanteen perustana, *koska sillä pyritään takaamaan oikeusvarmuus* vahvistamalla kollegion hyväksymän tekstin sanamuoto kaikilla todistusvoimaisilla kielillä, jolloin mahdollistetaan se, että kiistatilanteissa voidaan varmistaa, että tiedoksi annetut tai julkaistut tekstit vastaavat täysin kyseistä tekstiä.[63]

115. Yhteisöjen tuomioistuin selvitti siis noudattamatta jätetyn menettelymääräyksen luonteen ja tarkoituksen perusteella tutkittavana olevassa asiassa, oliko tämä menettely-

61 – Asia C-137/92 P, tuomio 15.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2555, Kok. Ep. XV, s. I-239).

62 – Valituksenalaisen tuomion 27, 37, 44 ja 98 kohta.

63 – Em. asiassa komissio v. BASF ym. annetun tuomion 75 ja 76 kohta.

määräys EY 230 artiklassa tarkoitettu olennainen menettelymääräys ja saattoivatko yksityiset oikeussubjektit vedota sen rikkomiseen kumoamiskanteen yhteydessä.

116. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisessa tuomiossa, että tullikoodeksikomitean työjärjestyksen 4 artiklan 1 kohdan tarkoituksena on huolehtia mainitun komitean sisäisestä toiminnasta sen jäsenten oikeuksia kunnioittaen, eikä sitä ole siis tarkoitettu yksityisten oikeussubjektien suojelemiseen. Valituskirjelmässään valittaja ei ole esittänyt tämän näkemyksen kiistämiseksi ainuttakaan väitettä lukuun ottamatta sitä yleistä väitettä siitä, että komitean kuulemista koskevien sääntöjen noudattaminen on "erityisen tärkeää", tai sellaista perusteetonta oletusta, jonka mukaan jokainen menettelymääräys on olennainen menettelymääräys. Tämä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen näkemys on lisäksi johdonmukainen sen säännön kanssa – *jota on pidettävä oikeudellisesti vahvistettuna periaatteena* ja jota voidaan ilman muuta analogisesti soveltaa tullikoodeksikomitean kaltaisen komitean tapaukseen –, jonka yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut asiassa Nakajima vastaan neuvosto antamassaan tuomiossa,[64] jonka mukaan sen vuoksi, että "yhteisön toimielimen työjärjestyksen tarkoituksena on kyseisen toimielimen yksikköjen sisäisen toiminnan organisointi hyvän hallintotavan mukaisesti", "siihen sisältyvien – – sääntöjen olennaisena tarkoituksena on – – taata neuvottelujen moitteeton kulku kaikkien toimielimen jäsenten oikeuksia kunnioittaen" ja näillä säännöillä "ei ole tarkoitus suojella yksityisiä oikeussubjekteja".

64 – Asiassa C-69/89 7.5.1991 annettu tuomio (Kok. 1991, s. I-2069, Kok. Ep. XI, s. I-161, 49 ja 50 kohta), johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimenomaisesti vetoaa valituksenalaisen tuomion 79 kohdassa.

117. On ilmeistä, että tullikoodeksikomitean työjärjestyksen 4 artiklan 1 kohtaan sisältyvien määräaikojen tarkoituksena on antaa komitean jäsenille riittävästi aikaa, jotta he voivat tutustua heidän käsiteltäväkseen jätettyihin asioihin. Mielestäni ainoastaan komiteassa edustettuina olevien jäsenvaltioiden kuuluu arvioida, onko edellä mainitussa määräyksessä tarkoitettua määräaikaa lyhyempi määräaika ollut kuitenkin riittävä siihen, että jäsenvaltioiden edustajat komiteassa saattoivat perehtyä asianmukaisesti siihen asiaan, johon heidän oli otettava kantaa.

118. Katson näin ollen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on sulkenut perustellusti pois sen, että valittaja voisi vedota edellä mainitun määräyksen rikkomiseen.

119. Mielestäni myös tämän valitusperusteen kolmas osa on siten hylättävä.

Tullikoodeksin 239 artiklan väitetty virheellinen soveltaminen

120. Valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että esillä olevassa asiassa tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitettu ilmeisen laiminlyönnin puuttumista koskeva edellytys ei täyty.

121. Valitusperusteen ensimmäisessä osassa valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on tulkinnut virheellisesti asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa ja että se on näin ollen todennut, että artiklaan ei liity merkittäviä tulkintavaikeuksia.

122. Valittaja väittää pääasiallisesti, että toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut ja toisin kuin mainitun asetuksen johdanto-osan 39 perustelukappaleesta ilmenee, [65] kyseessä olevassa säännöksessä ei edellytetä paljoustullin ottamista käyttöön kaikissa epäsuoran laskutuksen tapauksissa tähän laskutukseen liittyvän polkumyyntitoimenpiteiden kiertämisvaaran vuoksi vaan sen käyttöön ottamista ainoastaan niissä tapauksissa, joissa kiertäminen on näytetty toteen.

123. Valittajan mukaan se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut virheellisesti asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa, osoittaa myös sen, että toisin kuin valituksenalaisessa tuomiossa todetaan, tämä säännös on vaikeasti tulkittava.

124. Komission tavoin myös minä katson, että näitä huomioita ei voida hyväksyä.

125. On ennen kaikkea täsmennettävä, että asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan väitettyä virheellistä tulkitsemista ei voida ottaa huomioon itsenäisenä väitteenä – edellä 45–50 kohdassa esittämistäni syistä johtuen – vaan sitä on pidettävä vain väitteenä, jolla tuetaan väitettä, joka on esitetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän säännöksen monimutkaisuuden osalta tekemää arviointia vastaan. Oikeuskäytännön mukaan monimutkaisuus on yksi tekijä, jolla on merkitystä tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun ilmeisen laiminlyönnin puuttumista koskevan edellytyksen tarkastamisessa. [66]

126. Olen sitä mieltä, että tällaista väitettä ei voida ottaa tutkittavaksi, koska otettaessa kantaa tietyn säännöksen monimutkaisuuteen tätä on käsiteltävä tosiseikkojen arvioin-

65 – Tässä perustelukappaleessa todetaan erityisesti seuraavaa "– – pidetään aiheellisena sellaisella tasolla olevan muuttuvan tullin käyttöön ottamista, että yhteisön teollisuus voi nostaa hintansa kannattavalle tasolle sellaisen tuonnin osalta, jonka bulgarialaiset tai puolalaiset tuottajat tai tutkimusajanjakson aikana tuotetta vieneet osapuolet laskuttavat suoraan," ja "samalla perusteella lasketun paljoustullin käyttöön ottamista muun tuonnin osalta polkumyyntitoimenpiteiden kiertämisen välttämiseksi".

66 – Asia C-48/98, Söhl & Söhlke, tuomio 11.11.1999 (Kok. 1999, s. I-7877, 56 kohta) ja asia C-156/00, Alankomaat v. komissio, tuomio 13.3.2003 (Kok. 2003, s. I-2527, 92–95 kohta).

nin yhteydessä, mikä ei voi olla yhteisöjen tuomioistuimen valvonnan kohteena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta valitettaessa. [67]

127. Lisään vielä, että tämä väite on joka tapauksessa ilmeisen perusteeton. Se perustuu näet ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toisesta alakohdasta esittämän tulkinnan, joka on mielestäni täysin asianmukainen, arvosteluun. Myös silloin, kun otetaan huomioon johdanto-osan 39 perustelukappale, johon valittaja vetoaa, on näet täysin selvää säännöksen sanamuodon perusteella, että säännöksessä säädetyn paljoustullin soveltamisen edellytyksenä on epäsuoran laskutuksen tilanne eikä sen lisäksi se, että osoitetaan, että tämän laskutuksen tarkoituksena tai vaikutuksena on ollut edellä mainitussa alakohdassa säädetyn muuttuvan tullin kiertäminen. Valittaja ei siis osoita millään tavalla, että toisin kuin valituksenalaisessa tuomiossa todetaan, asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toinen alakohta oli vaikeasti tulkittava.

128. Tämän valitusperusteen toisessa osassa valittaja väittää yhtäältä, että se ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvio, jonka mukaan valittaja ei voi vapautua omasta vastuustaan vetoamalla tulliasioitsijoidensa virheeseen, olipa sellaista tosiasiassa tapahtunut tai ei, on vastoin yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jossa on sen mielestä tunnustettu tulliasioitsijoiden ammatillinen vastuu. Toisaalta valittaja kyseenalaistaa sen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on vahvistanut komission tekemän arvion siitä, että valittajalla oli vaadittu kokemus alalta.

129. Se, onko tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetun ilmeisen huolimattomuuden puuttumisen arvioinnin yhteydessä tulliasioitsijoiden virhe merkityksellinen vai ei, on oikeuskysymys, joka voidaan sellaisenaan esittää muutoksenhaun yhteydessä.

130. Tältä osin huomautan valittajan kuitenkin vain toteavan, että kahdessa tuomioistuimen ratkaisussa – yhdistetyissä asioissa Van Gend & Loos vastaan komissio annetussa tuomiossa [68] ja asiassa Mehibas Dordtselaan vastaan komissio annetussa tuomiossa [69] – on vahvistettu, että "tulliasioitsija

67 – Asiassa C-282/05 P, Holcim (Saksa) v. komissio, 11.1.2007 esittämässäni ratkaisuehdotuksessa (65 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa) olen esittänyt vastaavan näkemyksen siltä osin kuin on kyse oikeudellisten tekstien soveltamisessa tai tulkitsemisessa ilmenevien vaikeuksien arvioimisen merkityksestä pyrittäessä selvittämään, onko EY 288 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun sopimussuhteen ulkopuolisen yhteisön vastuun toteen näyttämisessä toimielimen tekemä yhteisön oikeuden rikkominen riittävän ilmeinen vai ei. Totean kuitenkin, että yhteisöjen tuomioistuin on omaksunut erilaisen lähestymistavan asiassa C-499/03 P, Biegi ja Commonfood v. komissio, 3.3.2005 antamassaan tuomiossa (Kok. 2005, s. I-1751, erityisesti 42–44 ja 49–55 kohta), jossa oli kyse merkityksellisen tullilainsäädännön monimutkaisuuden arvioinnista pyrittäessä tarkastamaan tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan soveltamisen osalta, oliko toimivaltaisten tulliviranomaisten tekemä virhe vilpittömässä mielessä toimineen maksuvelvollisen havaittavissa.

68 – Yhdistetyt asiat 98/83 ja 230/83, tuomio 13.11.1984 (Kok. 1984, s. 3763, 16 kohta).

69 – Asia T-290/97, tuomio 18.1.2000 (Kok. 2000, s. II-15, 83 kohta).

vastaa harjoittamansa toiminnan luonteen vuoksi tuontitullien maksamisesta ja tulliviranomaisille esittämiensä asiakirjojen lainmukaisuudesta".

131. En ole kuitenkaan vakuuttunut tämän oikeuskäytännön merkityksellisyydestä, koska esillä olevassa tapauksessa Ranskan tulliviranomaiset ovat vaatineet valittajaa eivätkä tämän tulliasioitsijoita maksamaan kyseessä olevan tullin. Mainitsen tässä yhteydessä, kuten valituksenalaisessa tuomiossa tehdystä tosiseikkojen esittelystä ilmenee, että valittajan tulliasioitsijat *eivät* ole suorittaneet tulliselvityksiä *omissa nimissään vaan Agro Balticin ja valittajan nimissä.* [70] Sitä vastoin edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa Van Gend & Loos vastaan komissio annetun tuomion 5 kohdasta ilmenee, että tulliasioitsija, joka oli kantaja tähän tuomioon johtaneessa asiassa, oli saattanut tavarat vapaaseen liikkeeseen *omissa nimissään* ja toisen puolesta, [71] ja tämän vuoksi komissio katsoi, että kyseinen tulliasioitsija oli velvollinen maksamaan tuontitullit, joita tavaroista mahdollisesti kannettaisiin. [72]

132. Vaikka oletettaisiin, että tulliasioitsija vastaa tuontitullien maksamisesta ja tulliviranomaisille esittämiensä asiakirjojen säännönmukaisuudesta myös siinä tapauksessa, että se suorittaa tulliselvitykset maahantuojan nimissä eikä omissa nimissään, tämä ei sinänsä vapauttaisi maahantuojaa vastuustaan. Ranskan tulliviranomaiset ovatkin korostaneet valittajan vastuuta. Lisäksi valittaja ei ole esillä olevassa asiassa millään tavalla väittänyt eikä antanut ymmärtää, että Ranskan tulliviranomaisten olisi kuulunut vaatia valittajan tulliasioitsijoita maksamaan paljoustulli. Toisaalta tämä kysymys olisi täytynyt vähintäänkin ottaa esille sellaisen kansallisessa tuomioistuimessa vireille pannun kanteen yhteydessä, joka olisi nostettu mainittujen viranomaisten tekemiä tämän tullin kantamista valittajalta koskevia päätöksiä vastaan.

133. Koska valittaja vetoaa vain lyhyesti edellä 130 kohdassa mainittuun oikeuskäytäntöön esittämättä mitään muuta perustetta sen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemän arvion kyseenalaistamiseksi, jonka mukaan valittaja ei voi vapautua omasta vastuustaan vetoamalla tulliasioitsijoidensa virheeseen, olipa sellaista tosiasiassa tapahtunut tai ei, tämä vetoaminen ei voi horjuttaa valituksenalaisen tuomion tätä kohtaa.

134. Lisäksi tätä päätelmää tukee se mielestäni mainitsemisen arvoinen seikka – vaikka tätä ei olekaan mainittu valituksenalaisessa tuomiossa – että soveltamisasetuksen

70 – Kyseessä on siis tullikoodeksin 5 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu suoran edustuksen tilanne.

71 – Kyseessä oli siten tullikoodeksin 5 artiklan 2 kohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettu välillisen edustuksen tilanne.

72 – Em. asiassa Mehibas Dordtselaan v. komissio annetusta tuomiosta ei sitä vastoin ilmene, oliko tulliasioitsija tämän tuomion kohteena olleessa tapauksessa toteuttanut tulliselvitykset omissa nimissään ja maahantuojan puolesta vai maahantuojan nimissä ja tämän puolesta. Tosiasia kuitenkin on, että Alankomaiden tulliviranomaiset olivat pyytäneet tulliasioitsijaa eivätkä maahantuojaa maksamaan ne ylimääräiset maatalousmaksut, joiden palauttamista tulliasioitsija vaati asetuksen N:o 1430/79 13 artiklan perusteella.

905 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa todetaan, että asianomaisella henkilöllä, eli sillä henkilöllä, jonka on tullikoodeksin 239 artiklan ja soveltamisasetuksen 905 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla arvioitava, onko vilpillistä menettelyä tai ilmeistä välinpitämättömyyttä osoitettu, "tarkoitetaan samaa kuin [saman asetuksen] 899 artiklassa". Tässä artiklassa todetaan tältä osin, että "'asianomaisella' tarkoitetaan 878 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja yhtä tai useampaa henkilöä [eli henkilöä, joka on maksanut nämä tullit tai jonka on ne maksettava, taikka henkilöitä, joille tämän oikeudet ja velvoitteet ovat siirtyneet] sekä tarvittaessa muuta henkilöä, joka on osallistunut kyseisiä tavaroita koskevien tullimuodollisuuksien suorittamiseen tai antanut tarvittavat ohjeet näiden muodollisuuksien suorittamiseksi". Tällaisiin henkilöihin näyttäisivät mitä ilmeisimmin kuuluvan myös tulliasioitsijat, jotka ovat esillä olevassa asiassa suorittaneet tullimuodollisuudet valittajan puolesta. Vaikka siis oletettaisiin, kuten valittaja väittää, että tullin määrääminen johtuu niistä virheistä, joita valittajan tulliasioitsijat ovat tehneet näitä muodollisuuksiaan suorittaessaan, valittajalla ei olisi kuitenkaan missään tapauksessa tulliasioitsijoiden osoittaman ilmeisen huolimattomuuden vuoksi oikeutta peruutukseen.

135. Vaatimuksena olevan alalta hankitun kokemuksen osalta valittaja painottaa, että se on ilman muuta taloudellisena toimijana asiantuntija typpiliuosten tuonti- ja vientitoimien alalla mutta että se ei ole missään tapauksessa erikoistunut näiden tavaroiden tullausmenettelyihin Ranskassa.

136. Myös tämä väite voidaan ottaa tutkittavaksi muutoksenhaun yhteydessä, koska siinä esitetään pääasiallisesti siihen liittyvä oikeuskysymys, mikä on se toiminnan ala, johon nähden tullikoodeksin 239 artiklan nojalla tullien peruutusta hakevan toimijan kokemuksen määrää on arvioitava.

137. On mielestäni ilmeistä, että tämä ala ei voi tarkoittaa tullausmenettelyjä sinänsä, koska muutoin mikä tahansa maahantuoja, joka ei olisi tulliasioitsija, täyttäisi automaattisesti toimijalta vaadittua alan kokemusta koskevan edellytyksen, joka on asetettu muun muassa sen arvioimiseksi, onko kyse tullikoodeksin 239 artiklassa tarkoitetusta ilmeisestä laiminlyönnistä. [73]

138. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut varsin asianmu-

73 – Ks. edellä alaviitteessä 66 mainittu oikeuskäytäntö.

kaisesti ja toisaalta täysin yhteensopivasti asiassa Söhl & Sölke annetun tuomion [74] kanssa, että on tutkittava, onko kyseessä sellainen taloudellinen toimija, jonka liiketoiminta muodostuu olennaisilta osiltaan tuonti- ja vientitoimista, ja onko hän jo hankkinut jonkin verran kokemusta näissä toimissa.

139. Näin ollen tämäkin väite on mielestäni perusteeton.

140. Tämän valitusperusteen kolmannessa osassa valittaja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on katsonut, että valittajan toimintaa kyseessä olevien toimien aikana ei voida pitää riittävän huolellisena.

141. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustanut tämän käsityksensä valittajan toiminnasta tekemäänsä kokonaisarviointiin ottamalla huomioon erityisesti sen, että yhtäältä valittaja – vaikka se vetoaakin omaan kokemattomuuteensa kyseessä olevien tuotteiden tulliselvitysten tekemisessä sekä asetuksen N:o 3319/94 soveltamiseen liittyviin vaikeuksiin – ei ainoastaan ole ollut pyytämättä tulliasioitsijoiltaan lainkaan neuvoja vaan on myös toimittanut niille hyvin täsmällisiä ohjeita, ja toisaalta se on tehnyt virheitä laskujensa laatimisessa. [75]

142. Ensimmäisen seikan osalta valittaja väittää, että toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, se on tosiasiassa pyytänyt täsmennystä edellä mainitun asetuksen säännösten soveltamiseen.

143. Ne päätelmät, joita valittaja esittää tältä osin, eivät kuitenkaan riitä osoittamaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi jotenkin vääristellyt tosiseikkoja tai asiaa koskevia todisteita. Valittaja nimittäin kertoo vain tiedustelleensa 7.3.2000 päivätyllä kirjeellään Ranskan tulliviranomaisilta, pidettäisiinkö sitä tapaa, jolla se aikoi suorittaa tullaustoimet, jotka olivat täysin samanlaisia kuin vuonna 1997 suoritetut tullaustoimet, asetuksen N:o 3319/94 1 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuna suoran laskutuksen tilanteena vai epäsuoran laskutuksen tilanteena.

144. Valittaja on siis tällä tavoin itse muistuttanut siitä, että tähän riita-asiaan johtaneet toimet toteutettiin vuonna 1997. Näin ollen valittaja esitti Ranskan tulliviranomaisille selvityspyynnön vasta, kun oli kulunut kauan aikaa näiden toimien toteuttamisesta, ja jopa niiden pöytäkirjojen, joissa todettiin

74 – Mainitun tuomion 57 kohta.

75 – Valituksenalaisen tuomion 143 ja 144 kohta.

maksettavien tullien kiertäminen, laatimisen jälkeen [76] ja jopa valittajan esittämien peruutushakemusten [77] jälkeen.

145. Se seikka, johon valittaja vetoaa, on siis ilmeisen merkityksetön sitä tarkastettaessa, onko valittaja osoittanut huolellisuutta tässä asiassa riidanalaisten toimien suorittamisessa.

146. Laskutuksessa tehtyjen virheiden osalta valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on viittaamalla yleisesti tällaisiin virheisiin antanut ymmärtää, että niitä on ollut useita, mikä ei valittajan mielestä todellisuudessa ole tosiseikkojen mukaista. Tältä osin valittaja täsmentää, että kyse oli vain kahdesta virheestä yhteensä neljän tullaustoimenpiteen yhteydessä – näistä toimenpiteistä kukin sisälsi kolme eri toimea – ja että nämä virheet koskevat ainoastaan asiassa T-134/03 kyseessä olevaa toimintatapaa.

147. Huomautan tässä yhteydessä siitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole missään nimessä todennut tai antanut ymmärtää, että laskutuksessa havaittuja virheitä olisi useita. Valituksenalaisen tuomion 144 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut ainoastaan, että "lisäksi kantajan laskujensa laatimisessa tekemät virheet puhuvat myös hänen huolimattomuutensa puolesta".

148. Valittaja ei siten osoita, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tältä osin vääristellyt tosiseikkoja tai asiaa koskevia todisteita. Sen merkityksen osalta, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on voinut antaa kyseisille laskutuksessa tehdyille virheille, joiden olemassaolon valittaja itse myöntää myös muutoksenhaun yhteydessä, huomautan, että tämä kuuluu sen tosiseikkojen arvioinnin alaan, joka tehdään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja jota yhteisöjen tuomioistuin ei voi valvoa muutoksenhaun yhteydessä.

149. Näin ollen edellä esitettyjen näkemysten perusteella katson, että valittaja ei ole näyttänyt toteen sellaisia virheitä, joiden perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan komissio ei ole tehnyt yhtäkään ilmeistä arviointivirhettä, kun se on riidanalaisissa päätöksissä katsonut, että valittajan ilmeisen huolimattomuuden puuttumista koskeva edellytys ei täyty, olisi pätemätön.

150. Ehdotan näin ollen, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää myös tämän valitusperusteen.

76 – Tämä tapahtui valituksenalaisen tuomion mukaan (24 kohta) asiassa T-135/03 kyseessä olevien toimien osalta 13.11.1997 ja asiassa T-134/03 kyseessä olevien toimien osalta 4.12.1998.

77 – Tämä tapahtui valituksenalaisen tuomion mukaan (25 kohta) marraskuussa ja joulukuussa 1999.

Oikeudenkäyntikulut

151. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista, jos valitus on perusteeton. Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

152. Koska tässä ratkaisuehdotuksessa ehdotetaan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää valituksen, ja koska komissio on vaatinut, että valittaja velvoitetaan korvaamaan sille aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, on viimeksi mainittu velvoitettava korvaamaan ne.

Ratkaisuehdotus

153. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.